

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA. KNAFLJEVA ULICA 57EV. 3. TELEFON 55-23 do 55-25. KOPIRSI SE NE VRACAJO. VEŠTAKA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA.

SLOVENSKI POROČEVALEC

REDAKCIJSKI ODELEK LJUBLJANA. TELEFON 33-32 33-33. POSTNI CEKOVNI RACUN LJUBLJANA ŠTEV. 6-90601-1. OGLASI PO CENIKU. MESEČNA NAROČNINA 6 DIN.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE

Grosupeljski brigadirji na gradbišču hidrocentrale v Medvodah so vedno resnejši tekmeči stalnim delavcem

Na gradbišču hidrocentrale v Medvodah so pred dobrim tednom prišli stalnim delavcem na pomoč novi delovni tovariši, brigadirji pravkar ustanovljene grosupeljske frontne brigade narodnega heroja Dakija. Mnogi so bili še nedavno na Kotevskem pri košnji in v gozdarskih brigadah. Večina od njih, posebno mladina, pa doslej sploh ni bila zdoma.

V tej brigadi so povečini mladinci in mladinke iz velikih in srednjih kmetij, nekaj javencev, pa tudi starejši kmetje in kmetice. Sprva so bili nezavpljivi. Drug za drugim so se trgali iz domačih krajev v okolici Grosuplje, Višnje gore, Stične in Velikih Lašč.

Prišli so v lepo urejeno taborišče. Dobili so svoje barake. Na enem koncu so se namestili fantje, na drugem dekleta. Za takoj prvi dan jim je bil novi dom všeč. Zadovoljni so posebno s hrano. Plačani bodo kot stalni delavci. Marširko sam pravi, da doma ni imel tako dobro. Hranijo se v prostorni, svetli jedilnici, kjer imajo na razpolago gledališki oder in vsak trenutek lahko poslušajo radio. Glasbo in pesem imajo vsi radi. Njihov komandant Ciril si kljub mnogim skrbeh in velikemu delu vedno najde čas, da jim zaigra na harmoniko.

Prve dni jih je bilo na novem gradbišču nekaj nad sto. Za prvimi so se opogumili tudi drugi, ki so oslali dom. Iz dneva v dan jih je več, kajti še vedno prihajajo tudi na gradbišče. Se jim je pridružilo 15 izkušenih brigadirjev iz prejšnje frontne brigade iz ljubljanske okolice. Ti starejši brigadirji so počakali, da bodo pomagali novim. V ponedeljek, 14. avgusta so se složno vsi skupaj lotili dela. Razdelili so se v tri čete. Delajo v treh izmenah, vsaka četa po osem ur. Sedaj kopljejo temelje za levo krilo hidrocentrale. Udarjajo na prve skale savaškega proda in jih razbijajo s kompresorji. Ukrotili bodo Savo, da bo za protij koncu petletne njene ukrotena moč pogoltna nove tovarne. Kopali bodo globoko do skal in še nekaj metrov globlje.

Takoj v začetku so se privadili novemu opravilu. Pravijo, da ni težko. S tekmovanjem med četami so dosegli, da so vedno nevarnejši tekmeči stalnim delavcem, kljub temu, da je v brigadi precej deklet.

Prva in druga četa sta zaenkrat najboljše. Med brigadirkami sta najboljši Neseč Cirila iz II. čete in komandir I. čete Pavla Treven, doma iz Rovt v ljubljanski okolici. Pavda dela na hidrocentrali že drugi mesec. Medtem, ko so se drugi razšli, je ona ostala, toda ne sama. K njej na gradbišče je prišla tudi njena sestra. Iz navadnega brigadirja je postala Pavla dober komandir. Njena četa dela že ves čas enakomerno. Kmalu bodo brigadirji te čete dosegli normo kvalificiranih delavcev, do katere jim manjka le še 5%. Domov Pavlo prav nič ne mika, čeprav imajo na kmetiji dovolj dela. Vidi, da je tu bolj potrebna. Zato bo ostala na gradbišču ali pa bo odšla v tekstilno tovarno in bo morda kmalu postala dobra tkalka — udarnica.

V III. četi, ki je delala prvi teden ponedelja, so si izbrali novega komandirja Staneta Hrena. Starega so morali odstaviti. Vsak brigadir ve, da ni bil sposoben, da ni nikoli vedel niti za svoje ljudi. Slabo jih je razporejaval, tako, da četa ni dosegla norme.

Desetar Milan Lampret iz II. čete ima v bližini Stične družino in mlino. Odlično dela. Na Kotevskem je pokosil 1 ha in 700 arov več kot je bilo določeno. Na gradbišču hidrocentrale pa so on in štirje brigadirji preteklo soboto izkopali in premetali v osmih urah 12 kub. metrov gruša. Se bolj kot njega vleče v industrijo komandirja II. čete Alojza Zupančiča. Kar oči se mu iskre, ko sliši o velikih tovarnah na Gorenjskem, o škrikt in jeseški železnici. Nihte ga ne bo pregovorili, za kar se je že odločil.

Preteklo nedeljo so šli prvi brigadirji domov na obisk. Vsi so se vrnili v ponedeljek. S seboj so pripeljali brigadirja Tončka Habjana. Pridobil je ga za brigado, čeprav so pred dnevi smeli le težko zapustiti dom. In prav ta primer je tudi dokaz, da je vedno več brigadirjev, ki so se odločili, da se vrnejo v domovino. Isti dan je javilo v brigadi 11 novih brigadirjev, pričakovali pa so še naslednjih 19. Vsakega so lepo in skrbno sprejeli.

V brigado so ta dan prišli prvi ravedovani in skrbni starši. Zadovoljni so bili in spihneli so jim vsi dvomi. Obljubili so, da bodo doma povedali

Fronta v ljutomerskem okraju je izpolnila važne gospodarske naloge

Na skupščini izvršilnega odbora Fronte za ljutomerski okraj je bilo podano poročilo o izpolnitvi raznih nalog v prvi polovici leta, iz katerega je razvidno, da so bili v zadržanosti in pri kmetijski proizvodnji doseženi lepi uspehi. Plan kmetijske proizvodnje je bil izpolnjen z 99,3%, plan setve pa takole: žitarice 103,4% industrijske rastline 102,2%, krmilne rastline pa 107,5%. Povprečni hektarski predeh je bil: pšenica 18, 27, 16, jčemen 19, oves 20 stotov. Zimsko skropljenje je bilo dobro izvršeno in tudi peranosporo so uspešno zatirali v okraju. Z uspehom je bilo izvedeno tudi zatiranje kolerodnega hrošča in se je udeležilo pregledov krompirišč nad 28.000 ljudi.

V začetku leta je bilo vključeno v socialistični sektor 8,7% obdelovalne površine, do julija pa se je ta odstotek dvignil na 43,3%. Od tega pride na 34 zadrž in 9 ekonomij 41,2% ali 10.215 ha. Zadržane so dobile kmetijske stroje v vrednosti 3.646.000 din.

Gozdarski plan je bil 100 odstotno izvršen, ni pa še dosežen plan prevoza lesa. Letošnji investicijski plan je bil v prvem polletju realiziran s 55%, plan kapitalne izgradnje s 54%. Izpolnjen je bil tudi plan lokalne industrije in obrti. V trgovini zajamena preskrba zaradi objektivnih težav ni dosegla plana, izvedla pa ga je vezana trgovina.

Mobilizacija delovne sile je v okraju zadovoljiva. V prvem polletju je bilo zaposlenih 847 novih stalnih delavcev, v frontne brigade pa se je vključilo 1100 oseb. Okrajno prevoziško podjetje je svoj plan preseglo za 24.430 prevoženih km.

resnico. Zaplesali so z brigadirji ter se poslovili šele pozno v noč. V brigadi vladata red in disciplina. Komandant Ciril Skoda je zelo strog, a obenem tudi dober. Prav sedaj pripravljajo za vso brigado izlet k blejskemu jezeru. Vsi od prvega do zadnjega ga poslušajo brez ugovora, ker vedo, da ima veliko izkušenj.

V brigadi je tudi starejša žena Ana Vidic. Kaj čudna je bila njena pot v brigado! Doma je iz krajevnega ljudskega odbora Police in živi skupaj s hčerko. Ker se je za hčerko bala, je sama prišla v brigado namesto nje. Tu je spoznala svojo zmožo, prepričala se je o vsem in odšel je bo več verjela lažem. Odsla bo domov. V brigado pa bo prišla nova mlajša brigadirka.

Mladinci in mladinke se na sestankih seznanjajo z delom in nalogami Fronte in mladinske organizacije, v katero se bodo vpisali vsi do zadnjega. Spoznavajo se z načrti naše petletke in prav tako s svojim lastnim delom. Dovolj časa imajo tudi za igranje. Sele tu v brigadi je nek kmečki sin utegnil napisati svoje prvo pismo. Vsakemu posamezniku brigadirji je treba posvečati veliko pozornost, ker so doma, kar se političnega dela tiče, živeli precej zapuščenosti. Se več jim bo treba predavati in govoriti o tem, kaj sploh ustvarjajo, ko kopljejo in premetavajo kamen ob Savi. Kajti ne bodo delali vedno le v brigadah. Zanje je pripravljeno že mnogo strokovnih tečajev in šol. Se jih čaka učenje. Spoznali bodo stroje, ki zmorejo precej več kot okorno kmečko drevo, ki so ga morali vse daslej vlačiti po bornih domačih njivah. Iz navadnih delavcev bodo postali mojstri na novih gradbiščih, na hidrocentralah in v velikih svetlih tovarnah.

Delovni kolektivni tovarne cementa v Splitu je že petič dobila prehodno zastavo

Delovni kolektiv tovarne cementa v Splitu je pred nekaj dnevi že petič prejel najvišje odlikovanje naše socialistične domovine, prehodno zastavo centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije in ministrstva lahke industrije.

Polletni plan so delavci v tej tovarni izpolnili že 14. junija in ga tako, kljub povišanju proizvodne naloge, presegli za 12,6%. Uspehe je kolektiv dosegel predvsem zaradi tega, ker je v vsej tovarni uveden brigadni način dela in ker se je še bolj razvil socialistično tekmovanje med posameznimi oddelki. Danes ima kolektiv 129 udeležencev. Ko Madžarska ni hotela poslati tovarni naročenih naprav za dve navpični peči, se je prav posebno pokazala vztrajnost delavcev cementarne. Sami so izdelali potrebne dele in usposobili peč za obratovanje.

Odgovor mladih livarjev »Litostroja« našim obrekovalcem

Sekretarju CK KPS tov. Tita, CK, na našo pismo poslali mladi livarji »Litostroja« naslednje pismo:

Ze več kot leto dni se vrstijo neopravičeni in nekomunistični napadi na naše vodstvo, tov. Tita, CK, na naše narode in na vse, kar je našemu ljudstvu sveto. Na vse te napade, laži in obrekovanja, na obojne incidente in gospodarske saboteže s ciljem onemogočenja zgraditve socializma pri nas, to je boljše in srečnejše bodočnosti naše mladine — smo mi mladi livarji odgovorili s 120 odstotno izpolnjenim polletnim planom. Kljub temu, da so vsi ti uspehi v izgradnji socializma pri nas dobro znani vsem našim napadalcem, se napadi ne samo nadaljujejo, temveč se iz dneva v dan stopnjujejo.

Posebno so se ti napadi v zadnjih časih usmerili na našo mladino, kar je našlo svoj odraz v zadnjem diskriminacijskem postopku madžarske vlade do predstavnikov naše mladine na Svetovnem mladinskem festivalu. Onemogočili so pristop naši delegaciji na festivalu s tem, da ji niso dali vizuma in da so izgnali našega edinega predstavnika v pripravljajnem odboru festivala. To so storili zato, ker se bojijo, da bi ostala enotna mladina spoznala resničnost. Vse to škoduje enotnosti mladine v borbi za ocvanje miru in proti gonji vojnih hujskačev. Šim obrekovalcem.

Mi mladi livarji, zbrani na mladinskem sestanku, protestiramo proti takemu ravnanju. Zavedamo se, da gremo po pravilni poti, po kateri nas vodi tov. Tita in Komunistična partija, po poti za izgradnjo socializma, ki hkrati tudi krepi enotnost in moč svetovne mladinske federacije. Zavezujemo se, da bomo točno izpolnjevali planske naloge in jih presegli za 5%. To je najdoslednejši odgovor vsem našim obrekovalcem.

Tovarna cementa v Splitu je že petič dobila prehodno zastavo

Delovni kolektiv tovarne cementa v Splitu je pred nekaj dnevi že petič prejel najvišje odlikovanje naše socialistične domovine, prehodno zastavo centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije in ministrstva lahke industrije.

Polletni plan so delavci v tej tovarni izpolnili že 14. junija in ga tako, kljub povišanju proizvodne naloge, presegli za 12,6%. Uspehe je kolektiv dosegel predvsem zaradi tega, ker je v vsej tovarni uveden brigadni način dela in ker se je še bolj razvil socialistično tekmovanje med posameznimi oddelki. Danes ima kolektiv 129 udeležencev. Ko Madžarska ni hotela poslati tovarni naročenih naprav za dve navpični peči, se je prav posebno pokazala vztrajnost delavcev cementarne. Sami so izdelali potrebne dele in usposobili peč za obratovanje.

Ob nepravilni meji naglo raste Nova Gorica

Prihodnji mesec bo primorsko delovno ljudstvo praznovalo drugo obletnico priključitve svojih krajev, ki so četrt stoletja trpeli pod fašističnim nasiljem, novi Jugoslaviji. Ljudstvo pa ne more pozabiti krivice in škode, ki jo je povzročila mirovna pogodba s sedanjo mejo. Gorica kot upravni in kulturni center primorskega ljudstva je ostala izven te meje, z njo pa so presekane tudi prometne zveze, ki so skozi Gorico spajale Soško in Vipavsko dolino, Brda in Kras.

Z delom pridnih rok se gradi Nova Gorica kot upravno središče goriske oblasti. Tu, kjer nas je krivična meja najbolj prizadela, imamo zdaj velika gradbišča, na katerih tekmujejo najboljše delovne moči in je našlo zaposlitev na tisoče primorskih ljudi, ki so pod Italijo živeli v pomanjkanju. Ze decembra 1947 so dospele prve mladinske brigade, ki so z delavci vedno prihlele podirati hosto, pod Panovcem odpirati kanale in regulirati od meje navzgor potok Korn, ki je zamočvirjal zemljo, da tako ustvarijo trdno in zdravo podlago za graditev novega mesta.

Lani 13. junija so bili položeni prvi temelji novega mesta. Poleg stalnih delavcev in mladinskih brigad je delalo takrat 5000 prostovoljcev. Med ropotom strojev, krampov in lopat so odmevale pesmi in gesla bratstva in edinstva. Od tega dne se dela v čedalje večjem obsegu. Iz Slovenije, Srbije, Hrvaške, Crne gore, Bosne in Hercegovine so prispele nove mladinske brigade, ki jih je primorsko ljudstvo sprejelo z odprtimi srci in rokami. Vsega skupaj je lani sodelovalo 26 mladinskih brigad, ki so izvršile nad 1.150.000 prostovoljnih delovnih ur. Od 4500 brigadirjev je bilo proglašanih nad 1000 udarnikov, 1500 pa je bilo pohvaljenih. Najboljši brigadir sta bili župski in srbska brigada iz Kule, ki sta postali štirikrat udarni.

Delo tudi med zimo ni počivalo. Na 15 objektih je delalo nad 100 zidarskih in težaških brigad, ki so tekmovale za sektorsko prehodno zastavo. Največ jih je bilo zaposlenih pri gradnji moderne tovarne pohištva in skladišč za les, ki ga bo tovarna dobivala iz trnovskih gozdov in iz gornje Soške doline. Zivahno delo je bilo tudi

na obhodni cesti. Spomladi je prišla na pomoč tudi prva sezanska frontna brigada. Velik razmah je nastal v začetku tega meseca, ko je prišlo na gradbišče sedem primorskih frontnih brigad, ki imajo 600 članov. V prvi dekadi je bila najboljša brigada iz Ilirske Bistrice, ki nosi ime Ivana Regenta. Ta brigada je že drugi dan po svojem prihodu dosegla 92% norme, tretji dan 95%, četrti dan je normo dosegla, od takrat pa jo presegla in je od glavnega štaba frontnih brigad v prvi dekadi dobila prehodno zastavo. Ta brigada je postala resen tekmeč ostalih frontnih brigad.

Vsa dela na gradbišču se razvijajo po načrtu in po brigadnem skupinskem sistemu dela. Brigade so zaposlene pri množičnih delih, mestni kanalizaciji in obhodni cesti, zidarske in težaške brigade pa pri visoki gradnji. Dela se v dveh posadah ali izmenjavah. Gradbenega materiala je dovolj na razpolago, ker skrbijo za delovni kolektivni gradbenega podjetja Primorje v kamnolomih v Plavah ob Sotci, cementarna Anhovo, apnenica »Rdeča zvezda« v Solkanu in goriske opekarne. Delovne sile je dovolj, za večji razmah dela pa primanjkuje vodilnega strokovnega kadra. Delovna mesta so zvezana z omrežjem ozkotirne železnice.

Na križišču Gabrijelevo ulice in Ceste Julijskih alp se že dvigajo štiri moderne štirinadstropne stanovanjske zgradbe, v katerih končavajo instalacijska dela. Pričeli so tudi s kopanjem temeljev štirih novih štirinadstropnih stanovanjskih blokov. Najbolj je razgibano delo pri graditvi palače za upravni odbor goriske oblasti, ki bo med največjimi mestnimi stavbami. Hitijo tudi z delom na obhodni cesti in z vrtnenjem predora skozi Panovec ter računajo, da bo četa že letos uporabna za promet, s čimer bo omogočena zveza zaledja spodnje Vipavske in Krasa z Novo Gorico. V prihodnjih letih bodo gradili stanovanjske bloke za delavce tovarne pohištva, mestno kavarno, mesnico, moderno gledališče, tiskarno, stanovanjske hiše in druge objekte. Primorska bo tako v nekaj letih dobila svoje središče za 15.000 do 20.000 prebivalcev, ki bo med najlepšimi v naši domovini.

CIRKOVCI VODIJO PRI ODKUPU ŽITA V PTUJSKEM OKRAJU

V ponedeljek 22. t. m. se je začel v ptujskem okraju odkup žita. Prvi rajon, v katerem bodo državne odkupne postaje odkupovale od 22. do 27. t. m. obsega osem krajevnih ljudskih odborov s tremi odkupnimi središči v Staršah, Cirkovcih in Sent Lovrencu. Eden od teh osmih ljudskih odborov so tudi Cirkovci, ki so bili

doslej na slabem glasu. Danes pa se sloves te velike bogate vasi na Dravskem polju širi po vsem okraju. Od ust do ust gre beseda: v Cirkovcih oddajajo vsi kmetje ob pravem času in predpisane količine. Zasluga za ta uspeh gre članom okrajne kontrolne komisije, ki je dala v tem krajevnem ljudskem odboru 6 dni in zastopnik poverjenstva za državne nabave pri oblastnem ljudskem odboru Maribor tovarišu Kerec Antonu. Sam je ocenjeval hektarske donose pri posameznih kmetih in po potrebi sporazumno s krajevnim odborom popravil predpise obvezne oddaje. Ugotovil je, da je v Cirkovcih letos najnižji donos 18 centov na hektar, najvišji pa 19 stotov. Tako ugotovljeni donosi so služili kot osnova za določanje obvezne oddaje. Dejstvo pa, da Cirkovci 100 odstotno izpolnjujejo obvezno oddajo, samo pobija vse oportuniste, ki so trdili, da hektarski donos ni višji kot 11 do 12 centov na hektar. V Cirkovcih se je posebno še izkazala tudi tamkajšnja ekonomija, ki je oddala svoj presežek.

Kritizirati je treba malomarnost okrajne zveze kmetijskih združenj v Ptuj, ki ni storila svoje dolžnosti, ko je bilo treba pomagati okrajnemu poverjenstvu za nabave pri določanju obvezne oddaje žita v obdelovalnih združenjih.

Tudi v Strgoncih se je že začel odkup, toda tu gredo kmetje le neradi z žitom na odkupne postaje. Očividno bi Strgonci radi spekulirali po svoje. V Sent Lovrencu kmet Mlakar Anton in Zumer Janez nista pripeljala vse predpisane količine. Mlakar je pripeljal kar 900 kg manj, Zumer pa 500 kg. V Sikoalah vihrajo zastave in odmeva pesem iz rajdskega sprejemnika. Tudi v drugih odkupnih središčih prvega rajona dajejo okrašen dvorane, parole in slike maršala Tita odkupu slovesen značaj.

Prvi dan odkupa je od 10. ure predpolne po planu izpolnilo od 38 kmetov svojo obveznost 24 kmetov 100%, 12 deloma, 2 se pa nista odzvala. Tisti, ki svoje dolžnosti niso izpolnili v celoti, imajo en dan časa za premislek. Potem bo prepozno, kajti izvršilni odbor bo takoj kaznoval vse pridelovalce, ki ne izpolnjujejo uredbe. Skupno je bilo prvi dan odkupljenega 7,3 vagone žita.

Z mlatlinsko merico pa je bilo doslej v okraju Ptuj slabo. V krajevnem odboru Janežovič je mlatlničarka Fras Marija za mlačev pobirala denar in merico, za kontrolorja pa ji je bil predsednik krajevnega odbora. V mlatlinski dnevnik ni vpisala vseh kmetov, ki so pri njej mlatili. Krajevni ljudski odbor Vurberg ni hotel postaviti kontrolorja itd. Vse te napake popravljajo v okraju sedaj s tem, da jemljejo mlatlinsko merico pri obvezni oddaji.

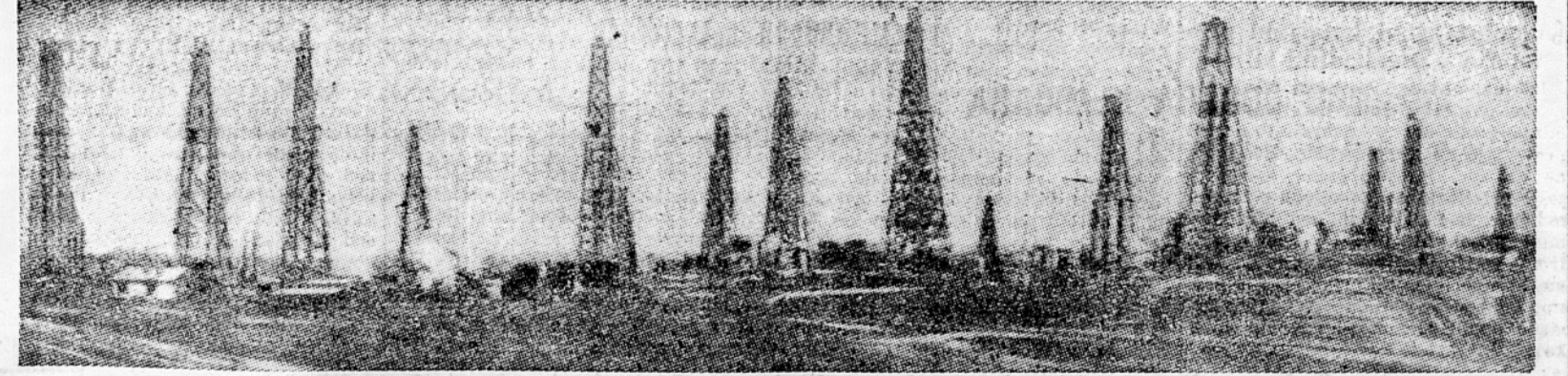
Zmagovita rast naše mlade industrije nafte

Po uspešni prebroditvi velikih težav in ovir je naša mlada industrija nafte letos prvič dosegla in celo presegla planske naloge, tako da je zagotovljena izpolnitev velike naloge petletnega plana: povečati proizvodnjo nafte od predvojnih 1990 na 450 tisoč ton v zadnjem letu petletke.

V štirih letih je pri Pečovcih v Pomurju nastal cel gozd stolpov za pridobivanje nafte iz zemeljskih globlin. Med temi stolpi se kar izgube trije stari, ki jih je med vojno postavila madžarsko-nemška družba za izkoriščanje nafte »Manat«. Naglo se razvija pridobivanje nafte ne le na levem bregu Mure pri Dolnji Lendavi in na desnem bregu v zahodnem Medjimurju, kjer je naše najstarejše naftonosno področje (Selnica, Peklenica), razvija se tudi ob Savi v področju Golja pri Kutini in v tretjem revirju pri Zagrebu.

Na vsem obsežnem področju med Muro in Savo so že davno našli sive dove nafte. V Medjimurju so kmetje pri Peklenici že v prejšnjem stoletju kopali jame, v katerih se je nabirala gosto tekoča maza, ki so jo uporabljali namesto kolomaza. Enako so delali kmetje v Mikleški pri Kutini, kjer je sredi preteklega stoletja obratovala majhna tovarna za pridobivanje kolomaza. Nedaleč od Kutine imamo močne vire zemeljskega plina pri Bujavici, kar vse priča, da je v bližini tudi nafte. In vendar pred vojno nafte nismo mogli najti. Sele v novi svobodni Jugoslaviji smo lahko odstranili vse ovire, ki so prej preprečevale pridobivanje nafte.

V našem najstarejšem področju nafte v Peklenici in Selnici so se skozi desetletja kar vrstili koncesionarji. Prvi, ki so prišli, so hoteli hroto obogatiti. Najprej fevdalni grof Festetic iz Cakovca, za njim pa tudi najski trgovec Singer. Prišli so tudi Angleži. Po prvi svetovni vojni se je polastil koncesije mladi Pašić, ki jo je prodal italijanski petrolejski družbi »Agipa«. Za njo je prišel nemški podjetnik Raky, naposled pa je v sporazumu z nemškim koncernom I. G. Farbenindustrie prišla ameriška družba Standard Oil, ki je vrtila sonde, ni pa našla nafte, ker je bilo

tako dogovorjeno in ji to tudi ni slo v račun, saj je pri uvozu nafte v Jugoslavijo vsako leto pospravila velikanske profite. Naša nahajališča nafte so bila za navedene monopole zgolj rezerva. Ko pa je z izbruhom vojne prenehal dogovor med Standardom in Nemci, da v Jugoslaviji niso našli nafte, so prišli Nemci, ki so navedli prve produktivne sonde. Vendar stvar zaradi stalnih sabotaž naših ljudi ni šla tako, kakor so pričakovali.

Takoj po osvoboditvi Medjimurja in Prekmurja je našim ljudem uspelo obnoviti proizvodnjo in kmalu so sovjetski tanki pri nadaljnem prodiranju proti Avstriji polnili svoje rezervoarje z našo nafto.

Nekaj mesecev potem so se naši ljudje obrnili na sovjetskega predstavnika v bližnjem madžarskem revirju nafte, polkovnika Kirjakova s prošnjo, naj nam izroči iz arhivov Manata tehnične podatke in rezultate geoloških raziskovanj družbe »Manata« v Medjimurju in Prekmurju. Kirjakov je obljubil, elaborator pa le ni dal. Tako smo izgubili mnogo časa. Naši ljudje pač niso mogli verjeti, da nam sovjetski človek ne bi dal te najnuj potrebne orientacije za novo vrtnanje. Potem pa smo sami morali nanovo raziskovati in tako smo šele čez leto postavili prve vrtnalne stolpe v Medjimurju, kjer smo tudi zabeležili prve uspehe.

Takrat so se sovjetski predstavniki obrnili na našo vladno s predlogom za ustanovitev mešane jugoslovanske

sovjetske družbe za eksploatacijo nafte s polovično udeležbo v stroških in dobičku. Obljubili so zadržane tehnične podatke in nove strojne naprave, za katere bi morala naša država kot polovični udeleženc plačati polovico stroškov. Poudarili so nam slabše pogoje, kakor so jih hkrati priznali Iranu, kjer so naftonosna polja vsteli v polovično udeležbo Iranu. Na to pozikus ni uspel, so nas hoteli omečit s tem, da so nam povzročali težave. Poslali so nam nekaj nepopolnih in zarjavelih vrtnalnih garnitur, ki so jih gnali izrabljeni tankovski motorji, niso nam v roku poslali drugih naprav in strokovnjakov za razstreljevanje poslednjih slojev v navrtanih sondah. Tako so hoteli od nas izsiliti koncesije. Vse to se je dogajalo po sedaj dobro znanih informirovskih metodah mnogo pred resolucijo Informbiroja.

Delavci, ki so se leta in leta mučili s slabimi stroji, jih morali popravljati in predelovati, ki so videli kako so rezervni motorji za štiri garniture v šestih mesecih postali kur starega železa, so resolucijo Informbiroja takoj pravilno ocenili po svojih izkušnjah. Spoznali so, da je naperjena proti jugoslovanskim narodom, ki hočejo zgraditi socializem in prav zato ne priznavajo koncesij, diktata in vmesavanja.

Po objavi resolucije Informbiroja so sledile dobave češkoslovaških motorjev »Skoda« in naprav iz tovarn v Vitkovcih, z opkili v najobčutljivi-

vejših delih, kar je povzročalo takojšnje okvare. Dobivali smo orodje iz slabega materiala. Vse to pa smo morali drago plačati. Delavci so morali premagovati podobne težave z italijanskimi stroji, »Masarentie« in »Ansoldo«. Sledilo je zavlačevanje dobav, plačanih vnaprej, sledilo so številne druge umetno ustvarjene ovire, dokler niso prenehale vse dobave.

Samo po zaslugi naših mehanikov, monterjev, inženirjev in pazljivih vrtnalcev smo s temi slabimi in nepopolnimi, stokrat popravljenimi napravami dosegli prve velike uspehe v proizvodnji nafte. Leta 1947, smo se zaostajali za planom, toda lani so naši kolektivni po vztrajni borbi napeli vse sile in jim je naposled uspelo približati se planu. Naši delavci so sami izdelali mnoge dele strojev, predelovali in popravljali sovjetske stroje. Vlado Muhovič, človek brez šol in diplom, je izdelal napravo za dvigavanje polomljenih cevi iz navrtanih sond, ki je za polovico cenejša in mnogo boljša od inozemskih. Na sel je nov, še nikjer uporabljen sistem črpanja nafte. Posebnot jugoslovanske nafte je namreč ta, da je v globinah nad 1000 m in jo je treba črpati. Naši novatorji in racionalizatorji so s svojimi predlogi prispevali k uspehu več, kakor je mogel kdor koli pričakovati. Prišla pa jim je kmalu na pomoč naša domača težka industrija. Podjetje »Džura Djakovič« je začelo izdelovati vrtnalne garniture, tovarna »Jasenica« pa vrtnalne stolpe. V letošnjem prvem polletju je bil

Italijanski komunisti se zgražajo nad breznačelno gonjo proti socialistični Jugoslaviji

RIM, 24. avg. (Tanjug). Dopisniški urad Tanjuga v Rimu dobiva v zadnjem času vedno več pism iz raznih krajev Italije, v katerih izražajo italijanski komunisti in socialisti kakor tudi mnogi nepartijski, večinoma stari antifasisti, borci in bivši partizani, svoj protest proti vedno hujši obrekovni protijugoslovanski gonji, s katero poskuša informbirojevski tisk prikriti pred italijanskimi delovnimi množicami resnico o graditvi socializma v Jugoslaviji. Italijanski delovni ljudje izražajo v pismih svoje zaupanje in ljubezen do nove Jugoslavije, njenih narodov in Komunistične partije Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu ter navajajo hkrati svoje občudovanje do velike borbe, ki jo je prevzela Komunistična partija Jugoslavije za vzpostavitve socialističnih odnosov med komunističnimi partijami in socialističnimi državami.

Komunisti in bivši partizani iz Foglie Salvatora opisujejo v svojem pismu nasilje, ki vlada v organizacijah KP Italije proti vsakomur, ki se upa nastopiti zoper obrekovanje Jugoslavije, ter pišejo med drugim:

»Z groznijo partijske disciplinske kazni nas poskušajo prisiliti, da bi na zborovanjih vzklikali: Dol s Titom! Toda navzlic temu je vedno več par-

tičev, ki na sestankih partijskih celic in sekcij odkrito izražajo svoje simpatije do maršala Tita. Sklenili smo, da bomo čimprej ustanovili društvo prijateljev nove Jugoslavije, čigar poglavitna naloga bo, da pred našim ljudstvom razkrinka laži in klevetniške obtožbe, ki jih danes z vseh strani mečejo na jugoslovanske narode.»

Neki star partijski bорец, delavec iz Sestrije, predmestje Geneve, piše:

»Razdor, ki je nastal med nami in Informbirojem, povzročal bol v srcih vseh nas preprostih proletarcev. Ne moremo razumeti tega, ker vidimo, da gradite socializem, na kar so lahko ponosni vsi vaši narodi. Za nas tukaj v Italiji, ki nam še ni uspelo, da bi se osvobodili vladavine klerikalnega gospostva, je nož v hrbet vsaka kleveta in laž, ki jo slišimo zoper vas. Toda vi, ki ste že napravili gigantski korak pri izgradnji vaše države ter ustvarili ljudsko republiko, nadaljujete svoje delo. Z upa polnim srcem in braskimi pozdravi vam želimo, da bi uspešno dosegli in uresničili v vaši državi naš skupni ideal — socializem.»

V večini pism so nadalje navedene težave, na katere zadevajo italijanski delavci in mladina tako pri uradnih oblastih kakor tudi pri partijskem vodstvu, ako izrazijo željo, da

bi odšli v Jugoslavijo in se na kraju samem prepričali o neosnovanosti lažnih obtožb in klevet, ki se vsak dan navajajo v italijanskem tisku zoper Jugoslavijo.

Komunist Constanzo Sacchi iz Brescije piše: »Ko smo na partijskih sestankih, zavračajoč klevete zoper tovariša Tita in vašo Partijo, zahtevali, naj nam dovolijo oditi v Jugoslavijo, da se sami prepričamo, kaj je resnica, so nam zagrozili z izključitvijo iz Partije. Kljub temu smo sklenili ustanoviti skupino in oditi v vašo državo, čeprav bi moskovska »Pravda« pisala, da vi odpirate vrata reakcionarjem z zahoda in čeprav bi nas vodstvo naše Partije izključilo kot »nedostojne komuniste«. Po svoji vrnitvi bomo lahko vsem povedali, da smo na lastne oči videli, kako se v Jugoslaviji gradi socializem.»

Skupina komunističnih in socialističnih mladincev v Bresciji je sklenila ustanoviti komite prijateljev FLRJ.

Velikansko število takih in podobnih pism italijanskih delavcev in intelektualcev, komunistov, in socialistov ter drugih poštenih antifasistov dovolj zgovorno prča o odporu, ki ga nudijo napredne italijanske množice proti breznačelni gonji Informbiroja zoper Jugoslavijo.

Resnica je sestra dejstev

Da se poglavarji informbiroja bojijo resnice — kot ogenj vode — se posebej na vesti o resničnem stanju v Jugoslaviji, je pokazal vnovič napad, ki so ga topot namenili radijski postaji Beograd, ki jim je kajpak trn v peti. Da bi zadušili njene oddaje, so postavili posebno radijsko postajo, ki oddaja na istem valu kot Radio-Beograd. Ta postaja je začela oddajati prve dni avgusta pod imenom »Radijska postaja jugoslovanskih revolucionarnih emigrantov«.

Poglavarji Informbiroja, ki so »bratsko« dali zatočišče peščici izdajalcev lastne domovine in vohunov, so dali tem propadlim ljudem na razpolago najprej svoj tisk in radio, jim dovolili nato izdajanje protirevolucionarnih listov, sedaj pa poklonili še močno radijsko postajo, da bi na ta način razpihnili protijugoslovansko bankrotično protisocialistično in protirevolucionarno rovarjenje. Oddaje te nove »tajne radijske postaje se prav v nobeni besedi ne razlikuje od oddaj Radia-Moskva, Radia-Budimpešta in drugih informbirojevskih postaj, ki so določena za gonjo proti Jugoslaviji. »Najnovejša« vest ta postaja so beden slovar obrekovanj, laži izmišljotinj, spletkarjenja, podtikanja in prevračanja raznih dejstev. Naši ljudje so že zdavnaj oglušeli za takšne vrste propagande. To dobro vedo tudi pri Informbiroju. Zato so sklenili, naj bi »tajna« postaja raje služila za motenje oddaj beograjskega radia.

Praksa motenj radijskih postaj ni nova. Znano je tudi, kdo se je poslužuje. Tako so med drugim ameriške vojaške radijske postaje samovoljno prekršile mednarodne predpise in so »kradle« dolžine radijskih valov. V začetku letošnjega leta je začela oddajati na valovni dolžini Radia-Beograd neka močna radijska postaja, o kateri so kmalu ugotovili, da je radijska postaja RIAS iz ameriškega sektorja v Berlinu.

To pomeni, da informbiroji prav tako kot Američani ne spoštujejo mednarodnih sporazumov in konvencij, s katerimi so določene valovne dolžine posameznih radijskih postaj.

Ko so informbirojevci začeli oddajati z novo postajo na valovni dolžini beograjskega radia, so naivno računali, da bodo na ta način preprečili razširjanje vesti iz Jugoslavije; preveč dobro namreč vedo, da pomeni vsaka vest o resničnem stanju v Jugoslaviji, — ki jo čuje pošten človek, — nov udarec njihovim ogabni gonji proti Jugoslaviji. Toda ne samo to! Informbirojevci bi hoteli z motenjem oddaj beograjskega radia onemogočiti, da bi to postajo poslušali tudi naši ljudje.

Z vsem tem so informbirojevci pred vsem svetom še bolj odkrili, kako se bojijo resnice. Toda resnica si bo znala kljub vsem oviram in spletkam utreti pot med široke množice v svetu. Ne bodo je prevpili, tako kot ne bodo prevpili poštenih in svobodnih glasov.

Železnice morajo premagovati dva in pol krat večji promet kakor pred vojno

Voditelji železniških ustanov in podjetij so te dni na konferenci v Beogradu skupaj s partijskimi in sindikalnimi voditelji razpravljali o velikih nalogah, ki jih morajo izvršiti naše železnice v letošnjem drugem polletju, ko bo treba do skrajnosti izkoristiti vse možnosti za izpolnitev transportnih nalog, ki jih nalaga naše gospodarstvo.

Naša proizvodnja je že znatno preseгла tempo »dviganja«, ki je bil določen v petletnem planu. Zato imajo tudi železnice danes že mnogo večje naloge, kakor so bile sprva predvidene. Naše železnice morajo že v četrtem letu petletke izpolniti petletni plan tako glede obsega prometa, kakor tudi glede povečanja voznega parka.

S pospešeno obnovo starega voznega parka in s proizvodnjo novih vagonov in lokomotiv smo v prvem letošnjem polletju dosegli glede voznega parka v glavnem že predvojno stanje. Danes imamo enako število sposobnih lokomotiv kakor leta 1938 in enako število tovornih vagonov, glede števila potniških vagonov pa še zaostajamo za 15 odstotkov. Seveda moramo pri tem upoštevati, da še nismo dosegli najvišjega predvojnega stanja lokomotiv in vagonov, kakor je bilo leta 1930.

S približno enakim voznim parkom kakor pred vojno pa smo že dosegli mnogo večji promet kakor pred vojno. V primeri z letom 1938 je prevoz blaga v tonah dosegel že 252%, torej dva in polkratni predvojni obseg, prevoz blaga v vagonih pa 184%. V razliki med obema odstotkoma se kaže mnogo boljše izkoriščanje vagonov kakor pred vojno. To je deloma posledica povišanja tovarne teže vagonov. Odlučilnega pomena pa je na polovico skrajšan obtež vagonov, to je čas od enega nakladanja do drugega, kar pomeni, da danes vagoni še enkrat hitreje krožijo, kakor so krožili pred vojno. Tudi srednja teža vagonov se je v primeri z letom 1938 povečala za 29%.

Še bolj pa se je povečal prevoz potnikov, ki je že trikrat večji kakor v najboljšem letu pred vojno, to je v letu 1930. Naraslo število potnikov na železnih mreži je sprlo nezadostnega števila vagonov danes eden izmed najvažnejših problemov. S poltinitim novim redom je bilo število potniških vlakov v naši državi povečano za 30%, da se do skrajnosti ustreže zahtevam potnikov.

Produktivnost dela železničarjev se je letos nadalje povečala in je že za 33% večja kakor je bila pred vojno. Zlasti so se povečali napori železničarjev po resoluciji Informbiroja kar je dokaz, da stoji naš železničarji trdno ob strani naše Partije in Centralnega komiteja s tov. Titom na čelu

in da hočejo s požrtvovalnim delom pospešiti graditev socializma v naši državi.

Sedaj se že naglo približujemo izpolnitvi najvažnejših nalog petletnega plana. Glede števila lokomotiv smo dosegli že 105% končne naloge petletnega plana, glede števila tovornih vagonov pa 85%. Prevoz blaga je dosegel 91,5% prevoza, določenega za zadnje leto petletke. Prevoz potnikov pa 166%. Perspektivni plan za prihodnje leto določa nadaljnje povečanje železniškega prevoza, ki bo moral že preseči plansko nalogo za leto 1951.

Da bodo naše železnice lahko izpolnile to veliko nalogo, so potrebni nadaljnji odlučni ukrepi. Ena izmed glavnih nalog je še vedno premajhna izraba vagonov. To je v veliki meri krivda gospodarskih podjetij, ki povzročajo zakasnitve pri nakladanju in razkladanju vagonov. Pogosto so vagoni premalo naloženi. V prekladalnih postajah se zadržujejo dalj časa kakor je določeno, razen v velikih razzičnih postajah, prazen in ranljivost stajati v Vinkovcih, kjer je delo najbolje organizirano. Vse te napake moramo v najkrajšem času odstraniti. Tu je seveda potrebno tesno sodelovanje med železnicami in gospodarskimi podjetji, kakor tudi med železnicami in pomorskim transportom, da ne bodo vagoni čakali v lukah zaradi nakladanja oziroma razkladanja. Naše železnice delavnice bodo morale do srede prihodnjega meseca dati v promet še 5000 popravljivih vagonov, da bodo železnice zmogle veliko oorementev v jenskih mesecih.

Doseči je treba tudi boljše izkoriščanje lokomotiv. V prvem letošnjem polletju niso lokomotiv kurili s pravilno mešanico premoga. Ta pomanjkljivost bo v najkrajšem času odstranjena in bo deloma rešena s kombinirano uporabo trdega in tekočega goriva.

Konferenca v Beogradu je sklenila, da je treba čim bolj pospešiti razširjanje postajnih naprav, razbremeniti prekladalne postaje na progi Zenica-Sarajevo, uvesti aktivno kontrolo na vse železniški mreži in zboljšati organizacijo dela na prekladalnih postajah. Predvsem pa je važno preprečiti vsako nepravilno nakladanje vagonov in njihovo nepotrebno zadrževanje v postajah. Statistična obremenitev vagonov se more dvigniti na povprečno 14 ton. Čim bolj je treba pospešiti popravilo lokomotiv in zboljšati kakovost planskih popravil. Posamezne direkcije bodo v kratkem organizirale podobna posvetovanja na svojem področju, da bodo voditelji vseh odn. področij poučeni o novih nalogah, ki naj zagotovijo povečan obseg prometa.

Ogorčena borba med dolarskim in šterlinskim blokom

London, 24. avg. (Tanjug). Britanski tisk obirnito komentira bližnje finančne razgovore med ZDA in Veliko Britanijo, ki bodo prihodnji mesec v Washingtonu. Ti razgovori bodo usodnega pomena za sedanjo stopnjo borbe med dolarskim in šterlinskim blokom, v kateri se Britanija zaradi vedno oostrejšega prodiranja ZDA na trge v šterlinskem področju ter ameriških napadov na funt šterling ogorčeno bori za ohranitev svojih postojank.

V tej zvezi piše »Daily Telegr.«, da je problem v tem, kako bi šterlinsko področje rešili gospodarskega poloma. »Manchester Guardian« opozarja na dejstvo, da se je gospodarsko stanje v

Britaniji od zadnjega Crippsovega govora v parlamentu znatno poslabšalo in ugotovlja, da je kriza znatno preslegla obseg zmanjšanja uvoza, ki ga je Cripps tedaj predlagal. Prav tako je list izvedel, da se bodo washingtonski razgovori verjetno udeležili tudi Francozi. To bi bil lahko načrt za svezvo dolarja in franka proti funtu, kot so to imenovali nekateri ameriški listi. Angloameriška nasprotstva so se pokazala tudi v poročilu komitije o ekonomski in finančni situaciji v Evropi, ki je bilo objavljeno v katerem predlagajo znatno zmanjšanje kreditov Veliki Britaniji.

Upravo v zahodni Nemčiji je prevzelo zunanje ministrstvo ZDA

Washington, 24. avg. (Tanjug). Zunanje ministrstvo ZDA je objavilo, da bo s 15. septembrom prevzelo nadzorstvo nad izvajanjem okupacijske politike v zahodni Nemčiji, ki je bilo doslej v rokah ameriških vojaških oblastih.

Tudi nemška zahodna marka bo razvrednotena

Berlin, 24. avg. (Tanjug). »National Zeitung« piše, da bodo imeli bližnji angloameriški razgovori, ki bodo v septembru, to posledico, da bo prišlo do razvrednotenja funta šterlinga, narkar bo, kakor vse kaže, prišlo tudi do razvrednotenja zahodne marke.

Pogajanja o sklenitvi sredozemskega pakta obnovljena

Rim, 24. avg. (Tanjug). Kakor poroča rimska poluradna agencija »Informazione«, so se zopet pričela pogajanja o sklenitvi sredozemskega vojaškega bloka, ki so bila začasno prekinjena zaradi nasprotij med Veliko Britanijo in Združenimi državami Amerike v vprašanih interesih sfer v tem delu sveta. Agencija pripominja, da se sedaj pogajajo glede »direktnih« instrukcij ZDA in da bo novi sredozemski blok, v katerega bi predvsem stopile vse države zahodnega Sredozemlja, dejansko člen v verigi atlantskega pakta. V okviru teh priprav bo skupina italijanskih oficirjev z načelnikom generalnega štaba generalom Marasom zaradi razgovorov s predstavniki Portugalske kmalu odpovala v Lizbono.

Borba med imperialisti za vpliv na Blížnjem vzhodu

TEL AVIV, 24. avg. (Tass). List »Al Gamiša« je objavil članek o borbi med imperialističnimi silami za vpliv v deželah Blížnjega vzhoda, kjer pravi med drugim: Francozi so prepričani, da so v prevaru v Siriji vmešani Britanci, ter vidijo v tem kršitev sporazuma o koordinaciji britanske in francoske politike. Ta sporazum, ki je bil sklenjen v letošnjem juliju na sestanku Bevin-Schuman, vsebuje določbe o skupni politiki na Blížnjem vzhodu in v severni Afriki. Ena glavnih točk sporazuma določa, da je za vsako teritorialno izpremembo ali izpremembo režima v deželah Blížnjega vzhoda, predvsem pa v Siriji in Libanonu, potrebno soglasje obeh držav. Med drugim se je pogodilo, da bodo načrt o ustanovitvi Velike Sirije uresničili s pogojem, da se Velika Sirija postavi pod skupni anglo-francoski vpliv. Obe stranki sta se sporazumeli, da bosta spravili v sklad delovanje v Etiopiji, da bi zrinili ameriški vpliv v tej deželi.

List na koncu piše, da si bodo Britanci prizadevali prepričati Francijo, da prevrat v Siriji ne ograža francoskih interesov, ampak izpodriva ameriški vpliv v Siriji.

PO SVETU

Nadaljnji padec britanskih državnih papirjev

Reuter poroča o nadaljnjem padanju britanskih državnih papirjev na londonski borzi, kar je posledica izbravanja britanskih dolarskih rezerv in ameriškega napada na britanska tržišča in funt šterling. Večerja so na borzi padli tečaj mnogih državnih vrednostnih papirjev za 0,75%.

Napad indijske policije na kmete

Kakor poroča Reuter, so policijski oddelki v okrožju Višnapur v indijski pokrajini Bengaliji pri raciji na narepene elemente streljali na množico kmetov. 5 oseb je bilo ubitih, ranjenih 6 in aretiranih 12 kmetov. Napad policije na kmete je bil izveden v okviru kampanje proti naprednim elementom, ki jo po vladnem ukazu izvajajo te dni v vsej Indiji.

Britanska jeklarska industrija preživlja težko krizo

London, 24. avg. (Tanjug). Ministrstvo za goriva je sporočilo, da bo kmalu zaprlo livarne jekla v Barrowu, v središču ladjegradniške industrije Velike Britanije, in sicer radi njihove neekonomičnosti in zastarelosti. Več deset tisoč delavcev jeklarske in ladjegradniške industrije bo odpuščenih.

Na gradbenem tehnikumu imamo nov odsek za industrijo gradbenega materiala

Industrija gradbenega materiala je bila v stari Jugoslaviji zapostavljena. Niti na tehniški fakulteti, niti na arhitektonsko-gradbenem odseku tehniške srednje šole se ni predavalo o tej stroki. Delavstvo je bilo večinoma nekvificirano. V proizvodnji gradbenega materiala je vladal kaos. Obrati so bili zaostali.

Po osvoboditvi se je stanje spremenilo. Z nacionalizacijo podjetij so postali vsi obrati splošna ljudska lastnina. Danes smo pred novimi nalaganji: odkriti in raziskati moramo nove surovinske baze, ki jih je pri nas obilo. Z razvojem naše težke industrije in laboratorijev bomo industrijo gradbenega materiala mehanizirali in dvignili proizvodnjo. Seveda so nam zato potrebni nižji, srednji in višji strokovni kadri, ki bodo rušili oviro za oviro. Za vzgojo srednjih strokovnih kadrov, ki so potrebni industriji gradbenega materiala, je bil na gradbenem tehnikumu ustanovljen industrijski odsek za gradbeni material. Prvi in drugi letnik bosta začela s poukom že v jeseni, a v letošnjem šolskem letu smo začeli na delovodski št. vzgajati iz vrst delavcev delovodje.

Ker bo industrija gradbenega materiala mehanizirana, bodo našli v tej stroki hvaležno zaposlitev tudi mladinci, ki imajo veselje za strojno

stroko. Poleg splošnih predmetov se bodo dijaki na odseku seznanili s strojnimi elementi, naukom o strojih, elektrotehniko in električnimi stroji, geologijo, mineralogijo, petrografijo, tehnologijo lesa, kamna, umetnega kamna, bitumena, nadalje z opcijski izdelki, cementom, apnom, preiskavo in preizkušnjo materiala itd.

V proizvodnji se bodo absolventi specializirali, postali bodo racionalizatorji, novatorji in izumitelji. V obratih pa bodo zaposleni kot obratovalci opekarn, apnic, cementaren, obratov za predelavo naravnega in umetnega kamna in bitumenskih izdelkov. M.

O POMENU METEOROLOŠKEGA OBSERVATORIJA NA TRIGLAVU

Mednarodni meteorološki komite je leta 1939. na konferenci v Berlinu med ostalimi sprejel sledečo resolucijo:

»Komite je z velikim interesom vzel na znanje sklep različnih držav, da se postavi ali zgradi gorske observatorije. Komite odn. Konferenca direktorjev se je izrekla o važnosti takih observatorijev že v resoluciji 2 iz Utrechta (1. 1932., op.). Poudarja, da so tudi sedaj gorski observatoriji največje važnosti za sinoptično-aerološko službo.»

Zavedajoč se važnosti meteoroloških gorskih observatorijev (vremenskih gorskih opazovalnic) je tudi Zvezna Uprava hidrometeorološke službe sklenila ustanoviti in zgraditi v naši državi na ustreznih gorah gorske observatorije, a kot prvega na našem najvišjem vrhu na 2864 m visokem Triglavu.

Mnogo se je že razpravljalo v naši javnosti o meteorološkem observatoriju, na najvišjem vrhu naše ožje in širše domovine. Zato prav gotovo ni odveč objaviti na tem mestu nekaj misli, ki nas stilo, da si osvojimo tudi v ter pogledu naš Triglav, da obogatimo prav ta edinstveni vrh z observatorijem prvega razreda, z ustanovo, ki ima namen služiti napredku naše in obče kulture, našemu in mednarodnemu letalskemu prome-

tu, dobri službi napovedovanja vremena, turizmu itd.

Dobrega gorskega meteorološkega observatorija, ki bi ustrezal vsem potrebam in zahtevam si ne moremo misliti drugje kot na vrhu, posebno pa še na tako izoliranem, dominantnem, kot je vrh Triglava. Tam značnih tokov ne motijo bližnji vrhovi, tako da je omogočeno proučevanje značnih tokov v zavisnosti razporeditve značnega tlaka in drugih meteoroloških elementov s posebnim ozirom na valovanje zraka in na tako zvano atmosfersko turbulenco. Triglav ima v tem pogledu edinstven in neprimerno boljši položaj kot bližnji, od Triglava oddaljen 250 km ali s švicarskim observatorijem na izoliranem vrhu Säntisu (2500 m) ima Triglav v tem pogledu zavidanja vreden položaj. Potrebno je poudariti, da je prvi od Triglava višji vrh 80 km daleč od Triglava in to proti severozpadu in da imajo v glavnem vsi vetrovi popolnoma nemoten dostop do Triglava. Znak našega smisla za naprednost

giblje. S spremembami gibanja zraka so v zvezi spremembe vremena. Posebne važnosti za razvoj vremena so hladne težke zračne mase, ki se v ale in pretakajo nad zemeljskim površjem, ki derejo kot ogromne reke in pri svojem prodiranju predvsem na prvi fronti silijo tople lažje zračne mase k dviganju. Pri dviganju se zrak ohlaja, kar pa je v zvezi s padavinami in najraznovrstnejšimi procesi v višjih in najvišjih slojih atmosfere. Debeline takih rek hladnega zraka čisto ne presegajo 2000

metrov, tako, da čisto najvišji vrhovi kot otoki gledajo iz teh jezer gibajočega se hladnega zraka.

Samo opazovanje v nižini nam ne da nobene možnosti za oceno moči omenjenih hladnih tokov in za zasledovanje in raziskavanje omenjenih procesov, tako važnih za vremensko napoved in za fiziko atmosfere. Čim višje leži observatorij, tem manjkratone v hladnem zraku in tem koristnejše podatke nam daje.

Čim večja višina meteoroloških observatorijev je potrebna tudi v druge

namene za raznovrstne meteorološke, astronomske in fizikalne raziskave. Z višino se večja obzor, večja se intenziteta raznih žarkov, pred vsem ultravioletnih in kozmičnih, večja se možnost opazovanja oblakov in megla v zavisnosti od značnih tokov in sprememb temperature, vlage, pritiska... V višinah, kjer že leži vrh Triglava, se čisto združujejo, nastajajo in izginjajo padavinski oblaki, s čemer lahko zasledujemo procese kondenzacije vode, to je pretvarjanje vode iz plinastega v tekoče in trdno stanje.

In še v nečem je velika prednost Triglava!

Področje, kjer leži Triglav, je v meteorološko-klimatološkem pogledu izredno važno in zanimivo. Triglav leži, kot bi lahko rekli, v kotlu, kjer se dela vreme. Na njegovem dominirajočem vrhu, ki leži v jugovzhodnih Alpah v bližini Jadranskega morja, moremo na osnovi vizuelnih opazovanj, samobeležnih (registriranih) in raznih drugih instrumentov in aparatov podrobno zasledovati razvoj vremena v času, ko se na onem področju in v bližnji okolici razvija subalpinska depresija, to je pojav, ki je za razvoj vremena pri nas in drugod osnovne važnosti. Zabeležen in nizko signalizirani podatki takega razvoja so za dobro prognozo vremena nepogrešljivi, posebno pa še v zvezi z ustreznimi podatki ostalih visokogorskih alpejskih observatorijev. Tudi v tem pogledu obeta dati Triglav obči kulturni dragocen doprinos.

Omemba vredno je končno še važ-

no dejstvo, da leži Triglav na zapadni meji naše države. Tak položaj je važen za vremensko napoved, kajti vremenske spremembe se v glavnem vedno širijo od zapada proti vzhodu.

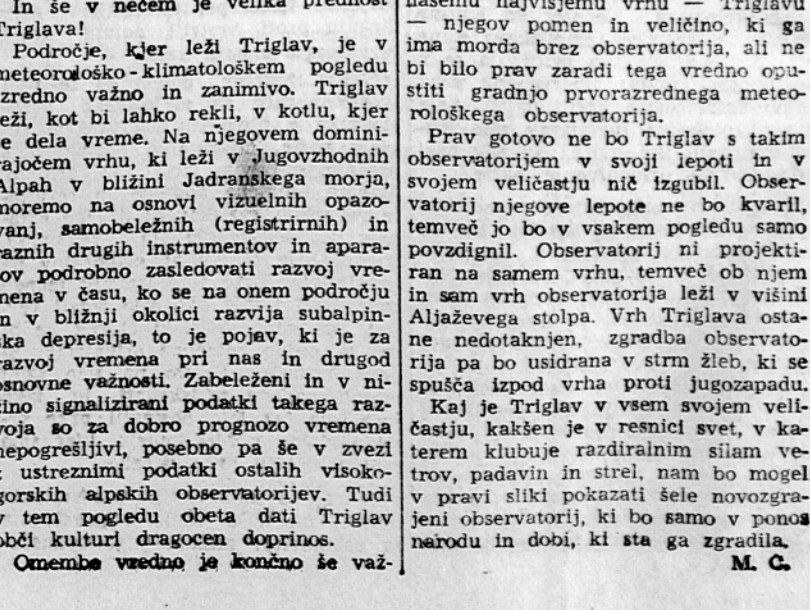
Observatorij na Triglavu ima namen služiti znanosti in varnosti cloveka, še bolj bo zblíževal planince s naravo, opozarjal ga bo pred nevarnostmi in mu nudil zatočišče in vse možnosti za opazovanje množičevnih vremenskih in drugih pojavov.

Kljub navedenim in drugim koristnim pa se vendar postavlja vprašanje, ali ne bi tak observatorij odzvel našemu najvišjemu vrhu — Triglavu — njegov pomen in veličino, ki ga ima morda brez observatorija, ali ne bi bilo prav zaradi tega vredno opustiti gradnjo prvorazrednega meteorološkega observatorija.

Prav gotovo ne bo Triglav s takim observatorijem v svoji lepoti in v svojem veličastju nič izgubil. Observatorij njegove lepote ne bo kvaril, temveč jo bo v vsakem pogledu samo povzdignil. Observatorij ni projektičan na samem vrhu, temveč ob njem in sam vrh observatorija leži v višini Aljaževega stolpa. Vrh Triglava ostane nedotaknjen, zgradba observatorija pa bo usidrana v strm žleb, ki se spušča izpod vrha proti jugozpadu.

Kaj je Triglav v vsem svojem veličastju, kakšen je v resnici svet, v katerem klubuje razdiralnim silam vetrov, padavin in strel, nam bo mogel v pravi sliki pokazati šele novozgrajeni observatorij, ki bo samo v ponos narodu in dobi, ki sta ga zgradila.

M. C.

Odkup mleka v nekaterih okrajih ljubljanske oblasti

Nekaterim zadrugam in poštenim kmetom naj bi sledili tudi ostali pridelovalci

Nekajkrat smo v našem listu že pisali o potrebi, da se zboljša preskrba z mlekom. Danes se bomo na kratko dotaknili, kako je z odkupom tega važnega artikla na področju ljubljanske oblasti.

Večina kmetov razume napore naših delovnih ljudi v industriji in izpolnjuje pošteno svoje obveznosti do države. Imamo pa tudi nekaj takih, ki jim je glavni cilj špekulacija, včasih celo namerna sabotaža. S tem da ovirajo izpolnjevanje planov odkupa mleka, hočejo preprečiti redno garantirano prekrbo potrošnikov.

Po planu odkupa mleka v ljubljanski oblasti bi morali kmetje na eno kravo obvezno oddati povprečno 430 litrov na leto. Če vzamemo, da da ena krava na leto povprečno samo 1150 litrov mleka (oziroma 800 do 900 litrov po odbitku mleka za tele, dejansko je to povprečje priložno višje), vidimo, da so tržni presečki mleka precej višji, kot pa je povprečni predpis obvezne oddaje. To se pravi, da ostane kmetom, ki imajo normalno število krav, po kritju lastnih potreb in obvezne oddaje še vedno en del prostih presežkov mleka. Kljub temu pa nekateri funkcionarji krajevnih ljudskih odborov in odkupnih podjetij, pa tudi ljudje z okrajnih povišanih, ki se ne morejo otresti psihološkega pritiska kulakov, trdovratno trdijo, da je plan odkupa previsok in da ga zaradi tega ni mogoče izpolniti.

Analiza podatkov o izvršenem odkupu od 1. januarja do 31. julija t. l. nam pove, da je v ljubljanski oblasti v tem času bilo odkupljenega samo 150 litrov mleka na eno kravo (povprečno za vse mlečno aktivne in pasivne kraje) napram 230 litrov obvezne oddaje (73%). Novemu mestu in Kočevju (72%), Krškemu (67%), in Kamniku (65%). Da bo pa odkup mleka do konca leta res 100%no izvršen, morajo krajevni in okrajni ljudski odbori ter odkupna podjetja in zbiralnice temeljito spremeniti svoj odnos do odkupa mleka in takoj začeti odpravljati vse napake. V ta namen morajo okrajni ljudski odbori predvsem pregledati vse krajevne ljudske odbore, da ugotovijo, ali so kmetovalci prejeli odločbe za oddajo mleka. Razen tega je treba temeljito izboljšati odkupni aparat in organizirati boljši prevoz mleka s kamioni in vozovi.

Navedimo nekaj primerov iz okraja Kranj. V tem okraju ne izpolnjujejo niti mesečnih niti dnevnih planov. Kontrola, ki so jo opravili pristojni organi pri posameznih kmetih, je dokazala, da nekateri kmetje oddajo mleka namenoma opuščajo in celo druge pri tem zavirajo. Ugotovili je, da so nekateri kmetje krmili z mlekom prašiče ali ga predelovali v maslo, ki ga niso oddali. Posestnik Jakob

Konjar iz Smlednika, ki ima mesečno precejšnjo obvezno oddajo, v mesecih od januarja do maja mleka sploh ni oddajal, ker ni imel odločbe. Tako zaveden pa ni bil, da bi sam videl potrebo skupnosti in oddajal mleko. Njegovemu zvedu so sledili tudi kmetje Ahtin iz Brnikov, Gašperlin iz Luž, ki je bil za podoben prekršek že kaznovan, Franc Jarc iz Srednje vasi in drugi. Komisija za kaznovanje je 40 kmetov kaznovala z zneskom od 3000 do 50.000 din.

Povsem drugo stanje je v kmečkih obdelovalnih zadrugah, v katerih se odkup mleka stalno dviga. Cilj je bila v Goricah ustanovljena kmečka obdelovalna zadruga »Stročja«, se je oddaja mleka na tem področju dvignila za 100 litrov dnevno. V Poljanah se je odkup mleka po ustanovitvi zadruge dvignil na 97%. Velike uspehe opažamo tudi v kmečki obdelovalni zadrugi »Udin boršča v Duplejeh. Povsod, kjer so kmečke obdelovalne zadruge pravilno začele z delom, se je oddaja mleka bistveno izboljšala.

Bilo bi krivično, če ne bi omenili, da imamo tudi med privatnimi kmeti take, ki zaslužijo pohvalo. Jože Puhar iz Kranja je presegel svojo obveznost do konca julija že za 231 litrov, Janez Eržen iz Spod. Bitnje pa za 518 litrov. Takih primerov je še več. Dokazujejo nam, da je z dobro voljo in zavednostjo možno izpolnjevati svoje obveznosti.

Podobne so razmere v kamniškem okraju. Kljub temu, da ima odkupno podjetje »Mleko« odkupno mrežo razporedeno po vseh krajevnih ljudskih odborih tako na gosto, da je vsakemu kmetu možno oddajati mleko in mlečne proizvode, se najdejo še mnogi, ki mleka ne oddajajo.

V preteklem letu je bil odkup mleka mnogo boljši kakor letos. Do konca julija je kamniški okraj dosegel komaj 35% letošnjega letnega plana. Krajevni ljudski odbor Češnjice je zaradi oddaljenosti od zbirnega središča

Zelenjadarska zadruga v Ljubljani je že presegla letni plan oddaje zelenjave

Ljevo vozovi in avtomobili »Ekonomat«, ljudske kuhinje, menz Gradisa - Litostroja, Splošnega stavbenega podjetja, medicinske fakultete, ki skrbi za vse bolnišnice ustanove, in drugih. V nekaj urah — poslujejo kar na prostem, ker razen majhnega skladišča niso dobili za pisarniške potrebe na razpolago še nobenega prostora — je vsa zelenjava oddana in prevzeta. Vsi kupci so zadovoljni s postrežbo, posebno ker so cene zadruženje zelenjave res konkurenčne. Tako so v začetku tega meseca prodajali na trgu solato po 26 do 30 din, zadruga pa jo je računala po 10 din za kilogram, parafinir je bil na trgu po 40 din, zadruga pa ga je prodajala po 16 dinarjev za kilogram, ohrovt je stal na trgu 28 din za kilogram, zadruga pa ga je oddajala po 8 din za kg. Kolerabo je prodajala po 8 din, špinačo po 12 din, na trgu pa je stal kg kolerabe 20, kg špinače pa 40 din.

upravičeni oddajati kuhano mleko. Do danes ni oddal niti enega kilograma. Kršilci obveznosti so bili predlagani za kaznovanje.

Krajevni ljudski odbor Blagovica je dosegel do konca julija 39% letnega plana. Posestniki Janez Pestotnik, Avgust Lipovšek in Nikolaj Urankar iz vasi Gaberje ter Alojz Pestotnik in Lovrenc Prašnjaker iz Malega Jelnika niso oddali doslej niti enega litra mleka. Lovrenc Sušnik iz Gozda št. 13 (KLO Crna) ima pri treh kravah 855 litrov letnega predpisa. Do sedaj je oddal komaj 46 l mleka. Na opomin kontrolorja odkupnega podjetja, naj oddaja mleko v večji količini, je sunil kontrolorja v prsa in glavo ter ga nahrušil, češ naj izgine. Jasno je, da ima odkupno podjetje s takimi saboterji in zakrknjenici zelo težko delo.

Martin Orehek iz Gorjuš št. 5 (KLO Dob) ima 3000 l letnega predpisa. Oddal je ni niti enega litra. Obvezno oddajo mleka so doslej skrajno slabo izpolnjevali tudi posestniki Ant. Gaberšek, Jera Stifter, Ivan Matičič, Franc Zibert in Franc Pinar.

V Cemenišku je bila dne 19. avgusta molzna kontrola pri posestniku Pavlu Mariček. Maričekova je ravno molzla, ko je vstopil kontrolor. Nagrnala ga je iz hleva, češ nje ne bo nihče kontroliral. Ima 3 krave, mleka pa ne daje nič.

Mnogo takih primerov je še v krajevnih ljudskih odborih Domžale, Ihan, Jarše, Kamnik, Kamniška Bistrica, Srednja vas in Tuhin. Vsa krivdva za neizpolnjevanje obvezne oddaje mleka pa ne pade samo na kmete. Del te krivde nosijo nekateri ljudje na okrajnih in krajevnih ljudskih odborih, ki mislijo, da odkup mleka ni važen in da ni vredno vlagati v to delo truda. Mleko je važna dopolnilna hrana za nekmečko prebivalstvo. Z njim nadomeščamo maščabo, meso in sladkor. Tega se morajo zavedati vsi, ki imajo opravka z odkupom mleka.

Poziv vpisnikom ljudskega posojila, ki še niso prevzeli obveznic

Nekaterim vpisnikom, ki so v celoti plačali vpisani znesek ljudskega posojila, katerih naslov pa ni bil znan, ni bilo mogoče dostaviti obveznic. Zato se pozivajo tisti vpisniki, ki niso prejeli obveznic, pa naj v celoti vplačajo vpisani znesek, naj svoje obveznice dvignejo, in sicer: 1. vpisniki, ki so vpisali posojilo po sindikalni liniji (pri podjetjih, ustanovah in uradih), naj se obrnejo na poslovalnico Državne investicijske banke v sedežu oblasti, kjer so posojilo vpisali; 2. vpisniki, ki so posojilo vpisali po liniji Ljudske fronte, naj se obrnejo na poslovalnico Narodne banke v kraju, kjer je bilo posojilo vplačano; 3. vpisniki, ki so vpisali posojilo pri vojnih poštah v času, ko so bili v službi v JA, naj se obrnejo na vojno pošto, pri kateri so posojilo vpisali. V dopisu je navesti številko vpisnega mesta, redno številko, koliko znaša vpisani (vplačani) znesek, sedanji točni naslov in številko potrdila o vplačilu. (Iz Državne investicijske banke).

V LJUBLJANI JE USTANOVLJENA GOZDARSKA FAKULTETA

Dejanski začetek razvoja šolstva in znanstvenega dela v gozdarstvu in lesni industriji zaznamujemo Slovenici šele po zmagi narodno osvobodilne borbe jugoslovanskih narodov. Pred osvoboditvijo je bila v Sloveniji še gozdarska šola v Mariboru (od leta 1931.). Gozdarsko znanstvene ustanove ni bilo nobene in tako je bila Slovenija edina dežela v Evropi, ki ni imela takih ustanov. Po osvoboditvi pa smo ustanovili gozdarsko šolo v Mariboru, lesno šolo v Ljubljani, lesno-industrijski odsek tehniške srednje šole v Ljubljani, industrijsko šolo v Novi Gorici, gozdarski tehnikum v Mariboru, gozdarski tehnikum v Ljubljani in Gozdarski inštitut Slovenije v Ljubljani. Podjetja prirejajo vsako leto številne tečaje za kvalifikacijo gozdarske in lesno-industrijske delavce. V kratkem bo začelo delovati osem šol za učence v gozdnem gospodarstvu in lesni industriji ter gozdarski in lesno-industrijski delavski tehnikum.

V gozdarska in lesno-industrijska podjetja in ustanove se prihajajo absolventi novih šol, katerim se bodo pridružili že v tej petletki novi gozdarski in lesno-industrijski tehnik. Tudi Gozdarski inštitut Slovenije je pokazal vidne rezultate pri razširjanju strokovnih baz, ter uporabljanju novih strovin in boljših metod dela.

Razvoj gozdarstva in lesne industrije terja čedalje več visoko kvalificiranega kadra. Zato je vlada LR Slovenije sklenila ustanoviti gozdarsko fakulteto v Ljubljani še to jesen. Pred dnevi je izšla v Uradnem listu uredba o razširitvi agronomске fakultete v agronomsko in gozdarsko fakulteto. Tako bo začela ljubljanska univerza vpisovati prve slušatelje gozdarstva. Prijave za vpis v I. semester sprejema dekanat agronomске in gozdarske fakultete v Ljubljani, Hacquetova 4. (Glej »Navodila za vpis v zimski semester 1949/50 na univerzi v Ljubljani«, Slovenski poročevalec, 10. avgusta 1949).

Razvoj šolstva in znanstvenih ustanov gozdarstva in lesne industrije je eden izmed mnogih dokazov skrbi ljudskih oblasti za dvig iz dosedanja zmožnosti. Prav gotovo bodo vsi delovni kolektivi in še posebej kolektivi gozdarstva in lesne industrije nenehoma ustvarjali nadaljnje objektivne pogoje za čim polnejšo izgraditev šolskih in znanstvenih ustanov. Novi kadri pa bodo s pridobitvenim znanjem in z neumornim delovnim poletom pomnožili vrste graditeljev socializma v Jugoslaviji.

Največja obdelovalna zadruga v ljutomerskem okraju STROČJA VAS

Na cestnem križišču vzhodno od Ljutomeru te napisna tabla seznanja, da teži 1,5 km odtočja vas. Ze v prvih vrstah vaških hiš vzbuja pozornost veliko gradbišče zadruga doma. S poposom vaščani poljsnjajo, da bo to zadrugi dom v ljutomerskem okraju, ki bo do dneva republike že pod streho. Sedaj so dela nekoliko zastala, ker so delovne moči potrebne pri pospravljanju žita, pri mlacvi in jesenski setvi. Vendar po malem napreju gradijo. Tako je tudi prvi največji zadrugi dom v največjo kmečko obdelovalno zadrugo! V tej zadrugi so vasi Stročja vas, Pristava, Globoka, Presika in Podgradje.

Prvi temelji za obdelovalno zadrugo so bili v Pristavi, kjer so bile najprej osnovane ekonomije. Danes je združeno v skupnosti 90 gospodarstev z 800 ha zemlje. Zadruga se bavi s poljedelstvom, živinorejo in vinogradništvom. Govejve živine imajo 100 glav, prašičev okrog 450 in 90 konjev. Posebno lepe so mlade telice. Pravijo da je takih malo v ljutomerskem okraju. Pri čepenju govedi proti tuberkulozi je živinozdravnik ugotovil dobro zdravstveno stanje živine. Ker zadruga nima skupnega govejve hleva, so spravili živino v manjše hleve: Tako je v Pristavi staja za molznice in breje krave, v Stročji vasi in Podgradju pa je piemenska

Frontne brigade pomagajo graditi stanovanjske bloke na Tezemu

Pri tovarni avtomobilov v Mariboru, kjer stave več stanovanjskih blokov in delavskih naselij, gradijo tudi novo delavsko naselje: samske delavске domove. Te gradijo ob levi strani ceste, ki pelje proti Ptujju. Letošnje spomlad so zasadili v zemljo prve lopate na kraju, kjer bodo zgradili 6 stanovanjskih zgradb (3 dvonadstropne, 3 enonadstropne). Vse stavbe bodo do polovice podkletene, sodobno grajene in opremljene z vsemi pritliklinami, trije stanovanjski objekti bodo imeli tudi centralno kurjavo.

Da pa bodo vse zgradbe še pred letošnjo zimo pod streho, pomagajo podjetju »Gradisa frontovske brigade iz Ljutomeru in Maribora - okolica. Čeprav niso frontovci vajeni gradbenih del, zlasti težakih in je med njimi nad polovico ženskih delovnih moči, jim gre delo prav dobro od rok. Za stalnimi delavci ne zaostajajo in po večini norme še presegajo. Ljutomerci so neugnani, pri vsakem delu kažejo močnejšo spretnost in norme stalno prekoračujejo povprečno za 23%, v najboljši I. četi pa tudi 30% ni nikak duže.

Pri kopanju temeljev srednje stavbe se trudijo tovarni in tovariške iz okraja Maribor - okolica. V glavnem so v tej brigadi dekleta, pa norme vendarle presegajo vsak dan za okrog 15%. Od ljutomerskih brigadirjev so sprejeli tekmovanje. Za hudomušna namigavanja »kdo bo boljše, se ne zmenijo, in delu naj se pokaže, pravijo« in so pošteno pljunili v roke. Mogočna pesem socialistične graditve, neprigrana pesem krampov in lopat odmeva po razsežnem gradišču med ropotanjem samokolic, ki nenehno drsijo po deskah in odvažajo grušče iz izkorpne jame. Vsak izvožen kubik zemlje je krepak odgovor vsej inform-

birojevski gonji, ki se zama zaletava v naše delavske vrste, da bi jih omajala v zvestosti do domovine in graditve socializma. Samo frontovci Maribora - okolice vzvišijo dnevno po 2500 samokolic. Iz vsega mariborskega okraja so se stirmili v frontno brigado. Prišli so iz Lenarta, Hoč, Slinvice, Jarenine, St. Ilja, St. Petra in drugih vasi. Delajo v treh skupinah. — Najboljša je skupina, ki jo vodi mladinec Slavko Sporaž. Tudi do 28 kubikov so izkopali na dan in presegli normo za 25%. Učinek njihovega dela vsak dan raste. Deset ur traja njihov delovni dan ob petkih pa žrtvuje vsak še po eno prostovoljno delovno uro.

V bližnji gramoznici dela skupina »Zuman«. Pri kopanju in nakladanju peska so zlasti pridne tudi tovarišice, ki napolnjene vagončke potiskajo po poljskem tiru, ki so ga frontovci sami zgradili. Do 35 kub. metrov gramozja »vržejo« dnevno in normo vsak dan presegajo. Delo se ne ustavi niti za trenutek.

Ze en sam pogled po gradišču te navdušijo nad naglo graditvijo. Pri štirih stavbah so že skoro do polovice zrasli zidovi. Zaradi hitrega napredovanja gradnje se podoba kraja vsak dan spreminja. Delavci so se zavezali, da bo do zime vse 6 stavb v surovem stanju dograjenih. Še dve skupini mariborskih frontovcev sta na delu. Ena dela v Tovarni avtomobilov, druga pa v »Splošni«, kjer pomaga pri izkopih in betoniranju. Pri betoniranju presegajo normo povprečno za 13%. Tako se mariborski frontovci skupno z ljutomerskimi frontovci in stalnimi delavci trudijo za čimprejšnjo zgraditev stanovanjskih blokov, ki bodo prijetna bivališča borcem na enem najvažnejših področjih naše petletke.

Hmelj bo pravočasno obran

Prejšnji teden so v Savinjsko dolino prišle žene iz vseh krajev Slovenije, da pomagajo pri obrani hmelja. Delo so se kmalu privdale in uspehi, ki jih brigade AFZ danes dosega, so nam zgotovilo, da je akcija dosegla svoj namen. Savinjski dolini je zagotovljena potrebna delovna sila in hmelj bo pravočasno obran.

V začetku kmetje niso imeli preveč zaupanja v delo žene. Dejali so: »Z mesta so prišle in takšnega dela niso vajene.« No, danes so drugače mislila. Žene so se pridno lotile dela in ko so spoznale prednost kolektivnega dela, so se združile v brigade in sedaj dosega normo, ki jo imajo stare, dela navajene hmeljarke iz vasi v Savinjski dolini. Kmetje so spoznali, da so se zmotili in danes povprašujejo za ženami-brigadirkami.

V nekaterih krajih so bile žene celo slabo sprejete. Tisti kmetje, ki nasprotujejo socialističnemu gospodarstvu na vasi, so jih hoteli še takoj prvi dan odvrniti od dela. Pri Koc-

hovníku iz Kaplje vasi, pri Sardonerju in Zajcu iz Zgornjih Grašovelj in pri Kumarju iz St. Jurija jim niso hoteli skuhati hrane. Žene pa so dejale: »Tudi če nam jo ne skuhaš, hmelj bomo obrale vseeno, ker vemo, kakšnega gospodarskega pomena je za našo državo.« Žene so izpolnile svojo dolžnost, tisti kmetje pa so dobili zaslužno plačilo.

Vendar pa so to osamljeni primeri. Drugod so kmetje nove delavke dobro in lepo sprejeli in se zelo razumejo z njimi. Posebno žene iz vasi in žene-brigadirke so dobro razumejo med seboj. V Braslovčah so kmetice ženam iz kaniškega okraja napravile zastavo in jim jo poklonile. V Arji vasi kmetice-zadrušnice pripovedujejo brigadirkam iz okraja Maribor-okolica o svojem zadrugačnem življenju, o prednostih zadrugačnega gospodarstva.

V prostem času žene izpolnjujejo svojo politično izobrazbo. Bero časopise in knjige. Sedaj se pripravljajo tudi na tekmovanje najboljših obralk hmelja, ki bo v nedeljo v Zalcu.

GOSTOVANJE SINDIKALNIH KULTURNO-UMETNIŠKIH DRUŠTEV

Centralni odbor zveze sindikatov Jugoslavije je v letošnjem letu organiziral po vseh republikah gostovanja najboljših sindikalnih kulturno-umetniških društev. Ta gostovanja so izredne važnosti, ker nudijo priliko, da se med posameznimi republikami izmenjajo in posredujejo kulturne stvaritve, da lahko naša sindikalna kulturno-umetniška društva spremljajo uspehe drugih republik na kulturno-umetniškem polju in da poživijo in razširijo svoje programe z najboljšimi stvaritvami bratskih republik.

V okviru teh gostovanj sta nastopili 20. t. m. v Filharmonični dvorani v Ljubljani sindikalni kulturno-umetniški društvi »Kolo« iz Sibenika in »Pavao Markovac« iz Zagreba. Sindikalno kulturno-umetniško društvo »Kolo« iz Sibenika je bilo zastopano z mešanim zborom, sindikalno kulturno-umetniško društvo »Pavao Markovac« pe s folklorno skupino.

Istoačasno gostujejo v Srbiji najboljše slovenske sindikalne kulturno-umetniške skupine, ki so na lanski III. reviji v Mariboru dosegle prva mesta: mešani pevski zbori SKUD-a »Jože Lacko« iz Ptujja, mladinski pevski zbor SKUD-a »Jože Moškič« iz Ljubljane, godba na pihala SKUD-a

»Prežihov Voranc« iz Guštanja in folklorna skupina SKUD-a »Franc Mencinger« iz Javornika. Sindikalni kulturno-umetniški društvi iz Ljudske republike Hrvatske so pozdravili zastopniki glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije, krajevne sveta mesta Ljubljane in zastopniki sindikalnih kulturno-umetniških društev v Ljubljani. Odgovoril jim je zastopnik glavnega odbora Zveze sindikatov Hrvatske, ki je prinesel delavskemu razredu Slovenije bratske pozdrave delavskega razreda Hrvatske in poudaril, da ne spremljajo z veseljem samo naših uspehov na kulturno-umetniškem polju, ampak tudi naše uspehe v borbi za plan.

Obe kulturno-umetniški skupini sta na visoki umetniški stopnji. Koncert mešanega zboru sindikalnega kulturno-umetniškega društva »Kolo« je navdušil občinstvo z dobro izbranim sporedom. Folklorna skupina pa je ogrela občinstvo s precizno in živahnou izvedbo plesov, z originalno glasbeno spremljavo in narodnimi nošami.

Z nastopom v Ljubljani sta sindikalni kulturno-umetniški društvi, ki sta gost glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije, začeli gostovanje. Priveditve obeh društev bodo še v Postojni, Jesenicah, Bledu, Trbovljah in Mariboru.

PARTIZANSKI TABOR V BOVCU

Spomin na partizansko junaštvo na gori Golobar

Zaradi postavitve spomenika padlim borcem za Tolminsko v Tolminu je okrajna Zveza borcev priredila tabor v Bovcu. Prišel se je v soboto 20. t. m. s tabornimi ognji in ljudskim rajanjem. V nedeljo dopoldne pa so odkrili na bovskem pokopališču v počastitev spomina na 32 padlih borcev na planini Golobar spominsko ploščo onim, ki so pokopani na tem pokopališču.

Bilo je spomlad 1943, ko se je močno širil partizansko gibanje na Bovškem. Kljub mnogim intervencijam in številni premoči ga italijanski fašisti niso mogli zadržati, le premik bataljona »Simon Gregortič« na planino Golobar je plačan vohun izdal sovražniku. Pri tem premiku s planine Pred-doline, ki je bil Italijanom zaradi udaje do podrobnosti poznan, so bile srdite borbe, ki so terjale od Italijanov številne žrtve, čeprav so bili partizani iznenadili. S spretnim manevriranjem se je partizanom posrečilo rešiti se fašističnih obročev, le 13 borcev je ostalo v njih. Italijani so stisnili okoli njih obroč in šest njihovih jurisev je bilo brezuspešnih. Vseh 13 borcev je junaka vztrajalo, med njimi posebno tovarišiči Vera in Bičevljeva, ki sta sami odbijali napade. Ko jima je zmanjkalo municije, sta se z bombami v rokah bližali fašistom in padli junake smrti. Tudi ostali borci so videli samo eno: prebiti se skozi obroč ali pa junaka smrt. In res vzdržali so do noči. Kljub temu, da so Italijani dobili ob mraku pomoč, so naši borci napadali in obroč prebili.

To je tragedija Golobarja, ki je terjala življenje 32 hrabrih borcev. Nihče ni bil ujet. Stevilo padlih fašistov je bilo znatno večje. Zaradi tega neuspeha so zneli jezo nad padlimi partizani. Na bovskem pokopališču so jih pustili ležati več dni nepokopane z namenom, da bi zastrašili ljudstvo, vendar pa je bil uspeh nasproten. Vsak dan so odhajali novi v partizane.

24 imen je napisanih na spominski plošči, toliko, kot jih danes leži na pokopališču, vendar je prostora še za več, ki so padli po raznih drugih bojiščih in jih bodo Bovsčani prepeljali v domačo grodu.

Odkritju spominske plošče je sledilo javno manifestacijsko zborovanje, na katerem je med drugim govoril tudi član CK KPJ in minister za delo tov. Ivan Režek. Zborovanje je zaključil član OK KPS za Tolminsko z besedami: »V pospešeno borbo za socializem!«

Lepe počitnice delavskih otrok pri vojudinskih zadrugačnikih

Nad 400 delavskih otrok iz raznih industrijskih središč je bilo po mesec dni na počitnicah pri kmečkih zadrugah v Vojudini. Na počitnicah so bili predvsem otroci udarnikov in drugih zaslužnih delavcev iz rudarskih revijev, iz velikih industrijskih podjetij in iz ladjedelnice. Nekateri zadrugo so mlade goste nastanile v svojih domovih in drugih poslopjih, kjer pa take nastanitve niso bile mogoče, so otroci prebivali pri zadrugačnikih družinah. Velika zadruga »Blagoe Nešković« iz Srskega Miletiča je dodeljena počitniško kolonijo nastanila kar v svojem zadrugačnem domu, ki ga je v ta namen dobro opremila. Znana zadruga »Mičurina« je imela za goste 35 otrok iz Sibenika, ki so bili tokrat prvič v veliki vasi in so prvič videli obdelovane zemlje z velikimi stroji. Mali Črnogorci iz Titograda so bili gostje treh zadrug in so tudi prvič videli obširna žitna polja in razne stroje. Najbolj so se zanimali za mlatilnice.

Tudi pri nas bomo imeli traktorje in mlatilnice in tam, kjer je sedaj Skadrsko jezero, bo žito,« so dejali mladi Črnogorci.

Otroci trboveljskih rudarjev so bili v gostih zadrugah »Ravnopravnosti« iz Hajdučkova. V tem kraju živi madžarska narodna manjšina in je bilo zadrugačnikom težko, ker se niso mogli dovolj pomeniti s svojimi gosti, ki pa so bili prav dobro preskrbljeni in zelo zadovoljni. Veselo so se igrali v vaško madžarsko dečo.

Predsedniki in člani zadrug so svoje goste sprejeli do Beograda, kjer so se vse počitniške kolonije zbrale v veliki dvorani Invalidskega doma. Delavska deca se je priščno in hvaležno poslovila od svojih gostiteljev, ki so jim v slovo poklonili razna darila. Počitnice pri vojudinskih zadrugačnikih bodo otrokom industrijskih okrajev ostale v najlepšem spominu ne samo zaradi dobrot, ki so jih uživali, temveč tudi zato, ker so spoznali novo in zanimivo življenje.

Odredba o sklepanju predpogodb za plan 1950

Predsednik gospodarskega sveta vlade FLRJ in zvezne planske komisije je na podlagi uredbe o sklepanju pogodb v gospodarstvu izdal odredbo o sklepanju predpogodb za plan leta 1950. Zaradi pravilne sestave proizvodnega plana glede asortimenta in kakovosti je potrebno, da se v okviru direktivnih letnih kvot proizvodnje in razdelitve lotijo vsi proizvajalci in potrošniki sklepanja predpogodb za leto 1950, in sicer za vse gospodarske panoge. Odredba določa podrobnosti o sklepanju teh predpogodb, ki morajo biti sklenjene za investicijsko opremo do 10. septembra, za predmete individualne potrošnje do 12. septembra in za material za reprodukcijo do 15. septembra.

Deveta zmagaj Hajduka v Avstraciji Hajduk : Brisbane 7 : 0

Avtobusna zveza Bovec—Trenta

Končno se je uredila želja bovskega planinskega društva in številnih turistov, ki si želijo ogledati ta predele naše domovine, ko je te dneve začel voziti avto iz Boveca v Trento. Zaenkrat avto dvakrat dnevno v obe smeri in ima zvezo z avtobusom Sv. Lucija—Bovec sicer šele pokrit tovarni avto, vendar se vsak čas pričakuje prihod pravega avtobusa.

Tako bo končno tudi Trenta zažela ono življenje, ki ji je po naravi pripada, saj je izhodišče številnih tur na naše Julijske Alpe. Tudi številne poti je že markiralo planinsko društvo iz Boveca in lahko računamo, da je več kot marljivo. V nedeljo bo z udarniškim delom napeljalo v svojo gorsko postojanko »Zlatoroge« v Bovecu električno napeljavno in se pripravilo na postavitev spominske plošče prvemu vodiju v Trenti, katere odkritje bo, kot se predvideva, prvo nedeljo v septembru.

FIZKULTURA IN ŠPORT

II. mednarodni teniški turnir v Opatiji

Na teniških igriščih v Opatiji se je v ponedeljek začel drugi mednarodni teniški turnir za prvenstvo FLRJ, ki se ga udeležujejo poleg naših tudi švicarski, avstrijski, italijanski, belgijski in francoski tekmovalci. Od članov sodeluje 49 tekmovalcev, med njimi po dva iz Švice (Bichy in Kassi), Avstrije (Hartwitsch in Gremer), Italije (Centone in Gardini) ter De Botte (Belgija). Za ženska tekmovalca se je prijavilo 18 udeležencev, med njimi dve iz Švice (Maire in Charboner), tri iz Avstrije (Bros, Haupt in Gremer) ter ena iz Francije (Scott). V tekmovalni mlačevosti sodeluje 17 igralcev, med njimi Italijan Gardini. Prvi dan tekmovalnja ni bilo presenečenj, vendar so bile igre zanimive. Od članov so se plaširali v osmino finala Krstić, Sarić in Bert.

Od inozemskih tekmovalcev je v ponedeljek nastopil danes samo Bichy, ki je premagal Skapina s 6:3, 3:6 in 6:2. Pri tekmovalstvu žensk sta bili danes izločeni dve predstavnici, italijanska Elizabeta in francoska Lidzova. Gremerjevo pa Charboner (švicar). V četrtfinalu sta se plaširali tudi Bros in Centone. Prvo kolo mladinskega tekmovalstva je bilo končano (vzame igra Gardini). V četrtfinalu bodo igrali Gardini - Plečević, Niklić - Rajlić, Joksimović - Keretić in Zerovec - Panajotović. V tokratni prireditvi igrali tudi naši igralci Mitić, Branović in Palada, ki so brez naporov premagali svoje nasprotnike. Od inozemskih tekmovalcev je presenetil s svojo dobro igro mladi švicarski igralec Kassi, ki je premagal Krstića. Najboljša igra je bila med Brkišjem in švicarskim igralcem El. Chyjem. Brkiš je lepo igral, vendar je v tretjem nizu hitro povpil, tako da ga je Švicar premagal. Avstrijskega igralca za Davison pokal Hartwitsch je premagal Strok. Mladi italijanski igralec Gardini, ki sodi med najboljše italijanske igralce, je za lehkotko premagal Valusnika v 2 nizih. V osminki finala so bodo srečali: Mitić - Krstić, Sarić - Kassi, Milošević - Centone, Bichy - Strok, Palada - Bojević, Petrović - Gardini in Bert - Branović. Tehnični rezultati: moški: Milošević - Reljić 6:4, 6:4, 6:4; Bergant 6:3, 6:0; Centone - Jaget 6:2, 6:2; Strok - Filipović 6:1, 6:0; Hartwitsch - Korčić 6:3, 6:3; Kassi - Keretić 6:0, 6:1; Brkiš - Stevanović 6:2, 6:2; Gremer - Nikolić 3:6, 7:5, 6:4; Odavić 6:0, 6:0; Mitić - Gregorić 6:1, 2:1; Branović - Joksimović 6:4, Milošević - Cebular 6:4, 6:4; Cantore - Friedrich 6:1, 6:1; Kassi - Ristić 6:2, 6:1; Strok - Hartwitsch 6:1, 6:4; Gardini - Valusnik 6:1, 6:3. Ženske: Mogorovič - Trop 6:0, 6:1; Bros - Leović 6:1, 6:2; Trop - Studer w. o. Mladičnik: Panajotović - Zerovec 6:3, 6:0; Keretić - Joksimović 6:4, 6:1.

V Slov. Konjicah prvenstvo LRS v plavanju in waterpolu

V dnevi 27. in 28. t. m. bo v Slovenskih Konjicah republiko prvenstvo v plavanju in waterpolu za moštva in posameznike. Svoje tekmovalce so pripravila naslednja društva: Polet iz Maribora, Udarnik iz Kranja, Rudar iz Zavrč, Fužinar iz Gustinja, Gregorič iz Jesenic, Prešeren iz Bleda ter Zeleznikar in Enotnost iz Ljubljane. Vsa društva so pripravila 147 udeležencev. Za republiko prvenstvo v waterpolu se bodo borili Polet, Udarnik, Rudar, Zeleznikar in Enotnost, katera pa na prvenstvu ne bo smela nastopiti z moštvom, s katerim je tekmovala za prvenstvo FLRJ v prvem razredu.

Kvalifikacijske tekme

V VI. kolo kvalifikacijskega nogometnega tekmovalstva vstop prvo slovensko ligo so bile preteklo nedeljo odigrane štiri tekme. Največjo zmago je beležil Ločan, ki je premagal Prešerna z visokim rezultatom. Tekma med Milničnikom in Volgo je bila odložena na kasnejši termin. Rezultati: Prešeren - Ločan 3:3; Zeleznikar (Postojna) - Tekstilac 3:0; Ločan - Prešeren 5:0; Drava - Bratstvo 1:1. Prihodno nedeljo je na sporedu VII. kolo, igrali bodo: Prešeren ob 16.30 (Zorn), Bratstvo ob 16.30 (Pretnar), Prešeren - Drava ob 16.30 (Gjud), Zeleznikar (Postojna) - Ločan ob 14 (F. Funder), Gregorič - Tekstilac ob 16.30 (Sušnik).

Danes Metalac: Odred

Ljubitelji lepe nogometne igre bodo imeli danes priložnost videti enajstoročno slovenskega ligaša Odreda, ki se bo v prijateljski tekmi pomeril z beograjskim Metalcem. Tekma bo igrala v najmočnejši postavi. Začetek tekme je ob 16.30, pred tekma pa bo ob 15.

Finalne tekme za pokal FLRJ

Vzporedno s kvalifikacijskim tekmovalstvom bodo v nedeljo tudi finalne tekme za pokal maršala Tita. Določeni so naslednji parji: Prešeren - Slovenski Javornik, Volga - Zeleznikar II. (Gorica), Ločan - Litostroj, Bratstvo - Odred II., Milničnik - finalist celjskega poveljstva I., finalist celjskega poveljstva II., finalist mariborskega poveljstva Drava - Sobota. Tekme bodo na igriščih prvotomovanih društev.

Prijava terjatev in dolgov naših državljanov nasproti Italiji in Madžarski

Fred kratkim je ministru za finance FLRJ objavilo poziv vsem fizičnim in pravnim osebam, ki so imele dne 9. maja 1945. lita stalno bivališče oz. sedež na ozemlju, ki je bilo priključeno FLRJ Jugoslaviji na podlagi mirovne pogodbe z Italijo, da takoj prijavijo svoje dolge in terjatve nasproti italijanskim in madžarskim denarnim zavodom, ki so poslovali na priključenem področju do maja 1945. Prav tako je bil izdan poziv za prijavo terjatev in dolgov vseh pravnih in fizičnih oseb nasproti italijanskim in madžarskim pravnim in fizičnim osebam sploh. Ministru za finance FLRJ je v tem pozivu pozvalo vse naše državljane in pravne osebe, ki imajo gornje terjatve in dolge, da jih prijavijo takoj in sicer na naslov: Urad za zaščito jugoslovanske imovine v inozemstvu, Beograd, poštni predal št. 453. Zaradi preglednosti je potrebno napraviti posebno prijavo za terjatve in posebno prijavo za dolge. Imenovani urad bo napravil v smislu obstoječih predpisov vse potrebne korake, da se imovinske pravice naših državljanov zaščiti. Zato je potrebno, da vsi prizadeji brez odlašanja napravijo gornje prijave, ker bi sicer vsako zavlačevanje lahko imelo škodljive posledice, zlasti izgubo vseh pravic. Ra-

Priloge

Telovadna zveza Slovenije poziva vsa TD, v kolikor se niso poslala plana fizikulturelne revizivnosti za l. 1950, da to storo nemudoma, sicer ne bodo prejeti nobenih revizivnih v l. 1950. Okrožnico o planiranju revizivnosti vsa TD pravočasno prejela in morajo po navodilih ITS do 26. t. m. plan revizivnosti oddati.

Priloge

zeden tega predstavlja nepravdočasna prijava ali opustitev prijave devizni prekršek, ki se kaznuje po predpisih deviznega zakona. V prijavi terjatve je treba navesti razen priimka in imena ter točnega naslova prijavitelja: znesek terjatve in v kateri valuti na pr. lire, dinarji itd., dalje vrsto terjatve ali je hranilna vloga, tekoči račun, depozit vrednostnih papirjev itd. ter morebiti druge podatke, ki jih posameznik ima, ter naziv in sedež dolžnika. V prijavi dolga je treba navesti znesek dolga in v kateri valuti, vrsta dolga, t. j. ali je dolg iz tek. računa, meničnega posojila, hipoteke itd. ter naziv in sedež upnika. Razen gornjih podatkov je treba v prijavi navesti vsa potrebna pojasnila. Na koncu prijave naj se prijavitelj čitljivo podpisuje in naj navede svoj točen naslov. Prijav ni treba kolkovati. S pozivom ministrstva za finance FLRJ, ki smo ga zgoraj omenjali in s tem pojasnilom, je treba seznaniti takoj vse posameznike in pravne osebe na priključenem ozemlju. Zlasti naj tudi množične organizacije opozore svoje člane na ta poziv, ker bi opustitev prijave, zlasti terjatve, imela razen kazni tudi za posledico zgubo pravic in imovinsko škodo za posameznike in za našo državo.

Jacques Roumain

Vladari rose

Manuel kar obstane; toliko da je verjel očem in neka slabost ga je zgrabila v kolienih. Zagledal je namreč karibsko zelje, potipal je celo enega izmed njegovih gladkih in ledeno mrzlih listov in karibsko zelje je rastlina, ki si je ne moremo misliti brez vode v bližini. Zasadi je nož v tla in besno grebel z njim; luknja še ni bila globoka in ne široka, ko je začela iz kakor kreča bele zemlje vreti voda. Začel je zopet malo naprej; divje se je spraval nad karibsko zelje, ga oplel za cele naročaje in ga ruval z nohti po cele pesti. Vsakokrat je vzklopila voda in se počasi nabrala v mlakici; čim se je umirila, je bila čista kakor oko. Manuel se je zleknil na tla. Božal jih je z vsem teletom: »Tukaj je: sladka, dobra, tekoča, žuboreča, hladna; tukaj je blagoslov, življenje.« Poljubil je z ustnicami zemljo in se smejal.

Priloge

zeden tega predstavlja nepravdočasna prijava ali opustitev prijave devizni prekršek, ki se kaznuje po predpisih deviznega zakona. V prijavi terjatve je treba navesti razen priimka in imena ter točnega naslova prijavitelja: znesek terjatve in v kateri valuti na pr. lire, dinarji itd., dalje vrsto terjatve ali je hranilna vloga, tekoči račun, depozit vrednostnih papirjev itd. ter morebiti druge podatke, ki jih posameznik ima, ter naziv in sedež dolžnika. V prijavi dolga je treba navesti znesek dolga in v kateri valuti, vrsta dolga, t. j. ali je dolg iz tek. računa, meničnega posojila, hipoteke itd. ter naziv in sedež upnika. Razen gornjih podatkov je treba v prijavi navesti vsa potrebna pojasnila. Na koncu prijave naj se prijavitelj čitljivo podpisuje in naj navede svoj točen naslov. Prijav ni treba kolkovati. S pozivom ministrstva za finance FLRJ, ki smo ga zgoraj omenjali in s tem pojasnilom, je treba seznaniti takoj vse posameznike in pravne osebe na priključenem ozemlju. Zlasti naj tudi množične organizacije opozore svoje člane na ta poziv, ker bi opustitev prijave, zlasti terjatve, imela razen kazni tudi za posledico zgubo pravic in imovinsko škodo za posameznike in za našo državo.

Priloge

zeden tega predstavlja nepravdočasna prijava ali opustitev prijave devizni prekršek, ki se kaznuje po predpisih deviznega zakona. V prijavi terjatve je treba navesti razen priimka in imena ter točnega naslova prijavitelja: znesek terjatve in v kateri valuti na pr. lire, dinarji itd., dalje vrsto terjatve ali je hranilna vloga, tekoči račun, depozit vrednostnih papirjev itd. ter morebiti druge podatke, ki jih posameznik ima, ter naziv in sedež dolžnika. V prijavi dolga je treba navesti znesek dolga in v kateri valuti, vrsta dolga, t. j. ali je dolg iz tek. računa, meničnega posojila, hipoteke itd. ter naziv in sedež upnika. Razen gornjih podatkov je treba v prijavi navesti vsa potrebna pojasnila. Na koncu prijave naj se prijavitelj čitljivo podpisuje in naj navede svoj točen naslov. Prijav ni treba kolkovati. S pozivom ministrstva za finance FLRJ, ki smo ga zgoraj omenjali in s tem pojasnilom, je treba seznaniti takoj vse posameznike in pravne osebe na priključenem ozemlju. Zlasti naj tudi množične organizacije opozore svoje člane na ta poziv, ker bi opustitev prijave, zlasti terjatve, imela razen kazni tudi za posledico zgubo pravic in imovinsko škodo za posameznike in za našo državo.

SAH

Polfinalna turnirja

V VRNJAČKI BANJI XV. kolo: Horvat - Dija, remi, Božić - Milić remi, Kalabar - Bonert 1:0, Avriović - Bertok 0:1, Damjanović - Ivkovič 0:1, Simonović - Vilovski 1:0, Bertić - Majstrovski 1:0, Krulc - Preinfalk 0:1 in Gruber - Popović remi. Prekinjena partija iz XIV. kola: Popović - Milić 0:1. Po XV. kolu je stanje naslednje: Simonović in Ivkovič po 10 in pol točk, Avriović 9, Božić 9 in pol (1), Bonert 9 in pol, Milić 9 (1), Gruber 8, Preinfalk 7 in pol, Damjanović 7 (1), Krulc in Dija po 6, Vilovski in Kalabar po 5 ter Popović in Horvat po 4 in pol točke.

OLSTVO

OBVESTILO

Predsedstvo vlade LRS, sekretariat za personalno službo je izdal odlok Pers. št. I. 1872-149 z dne 13. maja 1. 1949 in v dnevnem obvestilu dne 21. avgusta 1949 obvestila, da področja III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

SAH

Polfinalna turnirja

V VRNJAČKI BANJI XV. kolo: Horvat - Dija, remi, Božić - Milić remi, Kalabar - Bonert 1:0, Avriović - Bertok 0:1, Damjanović - Ivkovič 0:1, Simonović - Vilovski 1:0, Bertić - Majstrovski 1:0, Krulc - Preinfalk 0:1 in Gruber - Popović remi. Prekinjena partija iz XIV. kola: Popović - Milić 0:1. Po XV. kolu je stanje naslednje: Simonović in Ivkovič po 10 in pol točk, Avriović 9, Božić 9 in pol (1), Bonert 9 in pol, Milić 9 (1), Gruber 8, Preinfalk 7 in pol, Damjanović 7 (1), Krulc in Dija po 6, Vilovski in Kalabar po 5 ter Popović in Horvat po 4 in pol točke.

OLSTVO

OBVESTILO

Predsedstvo vlade LRS, sekretariat za personalno službo je izdal odlok Pers. št. I. 1872-149 z dne 13. maja 1. 1949 in v dnevnem obvestilu dne 21. avgusta 1949 obvestila, da področja III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivilskih kaznikov za mesec september in sicer: za delavce, nameščenice in njih svojce preko podjetij in ustanov, za dijakke, študente, upokoence, obrtnike in ostale potrošnike pa preko krajevniših LO ozirno uličnih poveljstev. Opozarjamo podjetja in ustanove, da dela nakaznice svojim delavcem in nameščenicem samo v slučaju, da stanujejo na področju okrajnega LO Ljubljana-okolica, ne prejme nakaznice za družino preko podjetja, ampak preko krajevne ljudske odbora, kjer biva družina.

OBVESTILO

Ministrstvo za trgovino in prekrbno LR Slovenije obvešča: vse potrošnike, podjetja in ustanove, krajevne ljudske odbore, poveljstva LO (ulične poveljstva), da se bo delitev zivilskih kaznikov za oktober in industrijskih kaznikov za III. tromesečje izvršila na isti način kot delitev zivil